

Israel aleripa yërulune Egipto

Éxodo 1.1–20.21

Yëkkuö i' kiè si'kuaie Éxodo, e' wà kiane chè yërulune. Kam sa' tö yëkkuö i' mane'ù seraä se'ie, ishāböts maneö' sa' tö dö capítulo 20.21. Ì maneö' sa' tö e' blatëule mañat tsiní. Et tsiní e' dör capítulo et dö capítulo dabom eyök kí skel (1-15). Iët tsiní e' dör capítulo dabom eyök kí teröl dö capítulo dabom eyök kí pàköl (16-18). Ibata ék tsiní e' dör capítulo dabom eyök kí sulitu dö capítulo dabom böyök (19-20).

Et tsiní e' tö se' a ipakè tö ì bak Israel aleripa ta ie'pa mía Egipto e' tsatkök ketba yöki e' ukuöki. Kewe ie'pa kawö tka buaë Egipto. Ie'pa ena ie'pa iyiwak alöne taië. Ká tka taië ta egiptowak suanémi dö' Israel aleripa e' alòka ie'pa ki. E' kueki ie'pa tö Israel aleripa sué suluë ta iwe'ikérakitö siarë. Ie'pa kérakitö kaneblök darërë kè patueta'. Erë Skököl tö ie'pa weirke e' sué ta wëm kékaitö eköl ie'pa yöktsa egiptowak ulà a. Wëm e' kiè Moisés, e' è tö yëkkuö i' kit. Skököl e' kkayë' ie' a ta iwák kiè yë'itö ia. E' ukuöki ta ipatkéitö Israel aleripa yöktsa Egipto. Moisés tö iché Egipto blú a tö Israel aleripa ómine. Erë Egipto blú kè éna Skököl ttò iutak. E' kueki Skököl tö egiptowak we'iké siarë tsakjë ie' diché taië wa. E' wa ie' tö ikkaché ie'pa a ena Israel aleripa a tö yi dör ie'. Skököl tö Israel aleripa tsatkée yéttsa Egipto ie' diché taië wa, e' wa ie'pa de ie' ichaie ena ie' de ie'pa Kékölie. Ie'pa yënetsa Egipto e' kèwö tkö'uk ie' tö ie'pa patké duas bit ekkë.

Iët tsiní e' tö se' a ipakè tö wës Skököl tö ie'pa wöttse' ena ie'pa kime'itö shköktkö ká sir poë wé kè yi serku' ee.

Eré ie'pa tö ie' tsiriwé taië kabene wa, eré ie' tö ie'pa tié ena ie'pa tsatkéitö ibolökpa yöki er bua' wa.

Ibata ék tsiní e' tö se' a ipakè tö Skëköl ena Israel aleripa ttè me' ñi a. Mik ie'pa de Sinaí kébata a, eta ie' tö ittè dalöiëno mé ie'pa a dökä dabop. Ie' tö iché ie'pa a tö ie'pa tö ie' ttè dalöiëno e' kôs iüté buaë, e' ta ie'pa döraë ie' wák icha chókíe ena ie'pa a ie' er buaë chöraë ká malepa wakpa tsata.

Israel aleripa tso' Egipto e'pa weine taië

¹⁻⁴ Israel kiè ñies Jacob e' ala'r dë'mi Egipto ie' ta, e'pa kôs yamipa ta'. Ie'pa kiè Rubén, Simeón, Leví, Judá, Isacar, Zabulón, Benjamín, Dan, Neftalí, Gad ena Aser. ⁵ Jacob yamipa mîne ie' ta Egipto e'pa dökä dabom kuryök (70) seraa. Eré José, e' tso'tke Egipto kewe iyamipa yöki.

⁶ Kawö tka taië, eta José ena iëlpa blërulune. Ñies iyamipa dë'mi Egipto ie'pa ta, e'pa kôs blërulune se. ⁷ Eré Israel aleripa alöne taië, e' kueki ie'pa de diché ta' taië. Ie'pa tso' Egipto wa'ñe.

⁸ E' ukuöki ta blu' ské tkënekä eköl e' kè wä José pakè jcher. Ie' tö iché egiptowak a: ⁹ “Ye' ttò ttsó. Israel aleripa dör taië. Ie'pa diché tkökä se' diché tsata, dö' ie'pa e' alökä se' ki. ¹⁰ Mik se' bolökpa ñippòmi se' ta, e' ta dö' ie'pa ñi wöiökä se' ppök se' bolökpa ta, ta es imi'miyal se' yöki. E' kueki se' tö ibikeitsó bua'iewä tö wes se' tö ie'pa wökl'wëmi as kè ikí alör taië.”

¹¹ E' kueki egiptowak tö iwökirpa patké Israel aleripa we'ikök kanè darërè wa as ieriardak. Ie'pa tö ikérak ká yuök böt chkewö dapa'woie Egipto blú a. Ká e' kiè Pitón ena Ramsés. ¹² Israel aleripa we'ikeke ie'pa tö siarè, eré ikí alörkerak taië. E' kueki egiptowak suarke taië ie'pa yöki.

¹³ Egiptowak tö ie'pa ké kanēblök kēsik wa. ¹⁴ E' tö ie'pa e_{riawé} taijē. Ikérakitō skauchka yuök shtrót shtrót u yuoie. Nies ikérakitō kanēblök kañika kanē ulitane uk. Es Israel aleripa kōs we'ikérakitō siarē. ¹⁵ E' kīe ta Egipto blú ttē alakōlpa kiē Sifrá ena Puvá e'pa ta. Ie'pa dör hebreowak* alakōlpa alà kurke e' kanēukwakpa. Ie' tö iché ie'pa a:

¹⁶ —Mik a' tö hebreowak alakōlpa alà kurke, e' kaneweke, e_{ta} isaú jì iwák dör? Iwák wēm e' ta ittōwa. Iwák dör alakōl, e' ta imúat, kē ittarwa.

¹⁷ Erē alakōlpa e'pa tö Skököl dalöieta'. E' kueki ie'pa kē wa Egipto blú ttō iutēne wēs itō iché es. Ie'pa ala'r wēpa méat ttsē'ka. ¹⁸ E_{ta} Egipto blú tö ie'pa kiére ta ichéitō iarak:

—jIók a' tö iwamblé es? jIók a' tö ala'rla wēpa e' méat ttsē'ka?

¹⁹ Ie'pa tö iuté:

—Hebreowak alakōlpa kē alà kur wēs egiptowak alakōlpa es. Ie'pa alakōlpa dör darērē. Ie'pa alà kur bet buaē. Mik sa' demi, e_{ta} ie'pa alà kunetke.

²⁰⁻²¹ Es Israel aleripa kī alönēmi taijē. Ie'pa diché kī iērke taijē. Sifrá ena Puvá e'pa tö Skököl dalöieta'. E' kueki Skököl tö ie'pa kimé, ala'r méitō ie'pa a taijē.

²² E_{ta} Egipto blú tö ikuēblupa ulitane a kawō mé tö hebreowak ala'rla wēpa kune kōs e' ómi di' ki. Alakōlpala è múat.

2

Moisés kune'

¹ E' kēwō ska' ta wēm ekōl dör Leví aleri, e' senéwa alakōl dör Leví aleri nies ese ta. ² E_{ta} ie' alà skà kēka e'

* 1:15 hebreowak: E' kiē nies Israel aleripa.

dör wëm. Etā imì tō isué tō alala buaala, e' kuëkj̄ ibléwaitō dō si' mañat. ³ Mik imì kè a ilà blēneia, etā ie' kkó yulé et, patiē buaë kiöchka tso' chkuā'chkuā ese wa as kè a di' tkòwa. E' ukuökj̄ tā alala iéwaitō kkó a, méreitō di' kiè Nilo e' kkömik kākō tso' e' shuā. ⁴ Etā alala kutà e' duéser kamië ikí sauk tō wës idömi.

⁵ E' ukuökj̄ tā Egipto blú e' alà busi mía kuök di' a. E' dalewa tayëpa tso' ie' wā ikanè mésopaie e'pa shkò iëter ákitō kī. Etā ie' tō kkó sué kākō shuā. Ikanè mésopa eköl patkëmiitō itsukbitū. ⁶ Etā ie' tō ikkökéka tā isué tō alala wëm a'ria eköl e' iuke. Ie' isué er siarë wa tā ichéitō:

—Bëbëla i' dör hebreowak.

⁷ E' wōsha bëbëla kutà de tā ichéitō ia:

—¿Be' kī ikiane tō ye' mi' tayë hebreowak yulök eköl be' a alala sē kkö'noie as itala'ütō itsu' wa?

⁸ Etā Egipto blú alà busi tō iüté:

—Be' yú iyulök.

Etā bëbëla kutà mía imì yulök tā idebitū iwā. ⁹ Etā Egipto blú alà busi tō iché alà mī a:

—Alà i' tsúmi kkö'nú ña tala'ú ña buaë. Ye' tō be' patuëke ikī. Etā imì wā ilà mítser tala'wè. ¹⁰ Mik alà de bërie, etā imì wā ibitetserne Egipto blú alà busi a. Etā ie' tō iklö'wé wës ie' alà ekka es. Ikiè mékaitō Moisés.* Ie' tō iché:

—Ye' tō iyë'ttsa di' a.

E' kuëkj̄ ie' tō ikiè méka es.

Moisés tso' Egipto e' tkashkar

¹¹ Moisés kibineone. Ká et tā ie' mía iyamipa hebreowak, e'pa pakök. Etā ie' tō isué tō iyamipa weirke siarë kaneblök darërë. Etā ie' isué tō egiptowak eköl tso' iyami hebreowak eköl e' ppök siarë. ¹² Etā ie' ká sué ká wa'ñe.

* 2:10 Moisés: Hebreoie s'kiè e' wà kiane chè iyëulettsa.

Kè ie' wà yi sune. E' dalewa ie' tò egiptowak e' ttéwà inú wótéwà ie' tò ttsá'wö a. ¹³ Bule es tã ie' skà e' yéttsa, etã ie' isué tò hebreowak bö! tso' ñippök ñita. Ie' tò iëköl tso' eköl ppök, e' a iché:

—¿Iók be' tso' be' yami ppök?

¹⁴ Etã hebreowak e' tò iiuté:

—¿Yi tò be' tkéka sa' wökirie sa' shulökwakie? ¿Be' tso' ye' bikeitsök ttéwà wes egiptowak kötwabö es?

Mik ttè e' ttsé Moisés tò, etã e' tò ie' suawé. Ie' ibikeitsé: “Ie'pa wà ijchenewà tò ye' tò egiptowak kötwa.” ¹⁵ Mik e' jchenewà Egipto blú wà, etã ie' tò Moisés ttökwa patké. Erè Moisés tkashkar ie' yöki, mía senuk ká kiè Madián eé. Eé ie' e' tkére di' tum biule kkömik.

¹⁶ Ká e' a sacerdote† serke eköl kiè Reuel. E' alà busipa döka kul. E' diwö wa alà busipa e'pa dë'bitu di' chkök kulé' a mè iyé iyiwak a yè. ¹⁷ Etã iyiwak kkö'nukwakpa skà wëpa debitu busipa trë'wémi. Etã Moisés e' kéka e' tò busipa tsatkée. Etã ie' tò di' mé iyiwak a. ¹⁸ Mik ie'pa demine iyé ska', etã iyé tò ie'pa a ichaké:

—¿Ì wa i'ñe a' dene bet?

¹⁹ Ie'pa tò iiuté:

—Egiptowak eköl tò sa' tsatkée iyiwak kkö'nukwakpa ulà a. Ie' di' yéttsa mé iyiwak a.

²⁰ Iyé tò iché ia:

—¿Wé wëm e'? ¿Iók a' iméat ekörla? A' yú itsukbitu as ichkò se' ta.

²¹ Es Moisés e' tséat senuk wëm e' ska'. E' ukuöki tã Reuel tò ilà busi kiè Séfora, e' mé Moisés a senowaie

† 2:16 sacerdote: Kè se' wà ijcher yësyësé tò sacerdote wése e' dör, erè kè idör wes i'ñe itso' es.

ita. ²² Età Moisés alá kékà eköl kiè mékàitö Guersón† wà chéitö: Ká i' k_i ye' dör o'ka.

²³ Duas tka taië, età Egipto blú blënewa. Erë Israel aleripa kköchökeia taië kekraë kanè darërëë kuëki. Ie'pa kköchöke taië e' ttsé Skököl tö. ²⁴ Ttè me'bak ie' tö Abraham a ena Isaac a ena Jacob a e' wà tsá detke kanewè. E' kuëki ie' tö ibikeitsé tö Israel aleripa kimeräyö i' ta. ²⁵ Ie' tö ie'pa sué ta ie' éna iane tö ì tköke ie'pa ta.

3

Skököl tö Moisés patké Israel aleripa tsatkök

¹ Ká et ta Moisés tso' inuaki Jetró,* e' iyiwak kkö'nuk. Inuaki kanebloke sacerdoteie Madián. E' dalewa ie' wà inuaki iyiwak mítser ká sir po, e' jaishet, demi Skököl kébata kiè Horeb† ee. ² Età ee Jehová biyöchökwak bua'ie e' e' kkachéwa ie' a bö' wörkueie taië kal tsir elka shua. Moisés tö isuéwa bua'ie ta isué tö kal wöbatsekà taië bö'ie, erë kè ñarwa. ³ Età Moisés tö ibikeitsé: “¿Wì dör ì? Ye' mí isauk ì kuëki kal wì kè ñarwa.”

⁴ Mik Jehová tö isué tö Moisés dökewatke tsinet bö' ñarke e' o'mik isauk, età Skököl tö ichaké:

—¡A Moisés! ¡A Moisés!

Moisés tö iiüté:

—¿Ì?

⁵ Età Skököl tö iché ia:

—Kè be' dökwa tsinet. Wé be' dur e' ké dör batse'r, e' kuëki be' klökkuö yóttsa. ⁶ Ye' dör be' yé e' Kéköl ena be' yépa bak ká iaiaë kiè Abraham, Isaac ena Jacob e'pa Kéköl.

Moisés suane Skököl saukwa, e' kuëki ie' e' wö-pabakéwa. ⁷ Erë Jehová tö iché ia:

‡ 2:22 Guersón: Hebreoie s'kiè e' wà kiane chè ká bánet wakpa. * 3:1

Jetró: E' dör Moisés nuaki. Iè kiè ñies Reuel ena Hobab. † 3:1 Horeb: E' kiè ñies Sinaí.

—Ye' isué tö wépa dör ye' icha tso' Egipto e'pa weirke siarë. Ie'pa kköchöke taië ikanè wökirpa ulà a e' ttséyö. Ye' wà ijcher buaë tö iweirkerak siarë. ⁸E' kueki ye' dë'ttsa ie'pa tsatkök egiptowak ulà a. Ye' tö ie'pa yerattsa ká e' ki. Ye' wà ie'pa miraë ká taië buaë ese ki. Ká e' ki íyi ulitane tskir buaë, iwà wör buaë shute.[‡] Ká e' ki pè' tso' taië. E'pa ditséwöpa dör canaánwak, hititawak, amorreowak, fereseowak, heveowak, ena jebuseowak. ⁹Ittsó, ye' tö Israel aleripa kköchöke e' ttsé. Ye' tö isué tö egiptowak tö ie'pa we'ikeke siarë. ¹⁰E' kueki ye' tso' be' patkök Egipto blú ska' Israel aleripa dör ye' icha e'pa yökulur Egipto a. Be' yú Egipto.

¹¹Erë Moisés tö iché ie' a:

—¿Yi ye' dör e' dōwami Egipto blú wörki Israel aleripa yökulur ie' ulà a?

¹²Ie' tö iüté:

—Be' kè mi'pa ekörla. Ye' tso' be' ta be' kimuk. Mik be' tö Israel aleripa yélur Egipto a, eta a' tö ye' dalöieraë kabata i' ki. E' wa be' wà ijcherdaë tö ye' wák tö be' patké'.

¹³Erë Moisés tö ie' iüté:

—Dö' ye' mía ta ye' tö ichè ie'pa a: “A' yépa bak iaiaë e' Këköl tö ye' patké' a' tsatkök.” Dö' ie'pa tö ye' a ichakè: “¿Ima e' kiè?”, e' ta ¿ì chèmi ye' tö ie'pa a?

¹⁴Eta ie' tö iüté:

—Ye' dör yi tso'tke e'. Ichó ie'pa a tö Ye' Tso'tke e' tö ye' patké a' ska'.

¹⁵Skëköl tö ikí ché Moisés a:

—Ñies ttè i' chó Israel aleripa a: ‘Se' yépa bak ká iaiaë kiè Abraham, Isaac ena Jacob, e'pa Këköl kiè Jehová[§] e' tö

[‡] 3:8 Ká e' ki íyi ulitane tskir buaë, iwà wör buaë shute: Ttè e' dör Hebreoie i' es: Wé baka tsu'diö ena bul alí shköke di'ie. [§] 3:15 Jehová: Hebreoie kiè e' wì dör ye' tso'tke.

ye' patké a' tsatkök.' Ttè e' chók ie'pa a. Ye' kiè dör Jehová i' dör ye' wák kiè kekraë. Kiè i' wa ye' kirdaë aishkuö ta kekraë. ¹⁶ Be' yú Israel aleripa kueblupa dapa'uk ta ttè i' ichók ie'pa a: 'Jehová, dör se' yépa bak ká iaiaë kiè Abraham, Isaac ena Jacob e'pa Këköl e' e' kkayë' ye' a ta ye' a iyë'itö tö ie' tö a' weirke siarë egiptowak ulà a e' sué. ¹⁷ Nies ye' a iyë'itö tö a' tsatkeraëitö egiptowak tso' a' we'ikök e'pa ulà a. Ie' wä a' miraë ká buaë ese kī. Ká e' kī íyi ulitane tskir buaë, iwà wör buaë shute. Ká e' wakpa ditséwöpa dör canaánwak, hititawak, amorreowak, fereseowak, heveowak, ena jebuseowak.' Ttè e' chók ie'pa a. ¹⁸ Israel aleripa kueblupa tö be' ttè i' chók ie' a: 'Jehová dör hebreowak Këköl, e' dé'bitu sa' wökī. E' kueki sa' ómi ká mañat shkar ekkë wé kè yi ku' ese ska' iyiwak ña'uk Jehová dör sa' Këköl e' dalöioie.' Ttè e' chók ie' a. ¹⁹ Erë ye' wä ijcher buaë tö ie' kè tö ie'pa a kawö e' mepa éanas. Ye' kawöta ie'pa yöktsa ye' diché taië e' wa. ²⁰ E' kueki ye' diché taië e' kkacheraëyö egiptowak a. Ì weraëyö ie'pa shua e' tö ie'pa tkiweraë. E' wa ie'pa we'ikeraëyö siarë. E' ukuökī ta Egipto blú tö Israel aleripa erami as imi'yal. ²¹ Nies ye' tö egiptowak keraë ie'pa dalöiök taië. E' kueki mik a' e' yökettsa Egipto a, eta a' kè minuk ulà wöchka. ²² Israel aleripa e' alakölpa kos e'pa tö íyi yöule inukölchka wa ö orochka wa ö datsi' ese kak kieraë egiptowak alakölpa serke bánet ö iserkerak Israel aleripa u a esepa a, e' kos ieraë a' ala'r tö. Es a' tö íyi bua'buatso' taië Egipto e' yerattsä ie'pa ulà a.

4

¹ Erë Moisés tö iüté:

—Ie'pa kè tò ye' ttò klö'wepa. Kè itö ye' ttò iutepa. Ie'pa tò ye' a icheraë: “Jehová kè dë'bitu be' ska'.”

² Etā Skököl Jehová tò ie' a ichaké:

—ǰl' a'tser be' wā ulà a?

Moisés tò iuté:

—Ye' shko kéli.

³ Jehová tò iché ia:

—ǰIuyómi iski!

Etā Moisés tò iuyémi iski. E' wöshā tā ishko kéli yönane tkabèie. Moisés e' skéu iyöki bet ⁴ eré Jehová tò iché ia:

—ǰiklö'úwā ikirë bata a ulà wa!

Etā Moisés tò iklö'wéwā etā imiāne shko kéliie.

⁵ Etā Jehová tò iché ia:

—Mik be' dene Egipto, etā be' tò iú es as ie'pa tò iklö'ù mokì tò ye' dör a' yépa bak ká iaiaë kiè Abraham, Isaac ena Jacob e'pa Këköl e' e' kkaché be' a. ⁶ I' tā be' ulà tiúwā be' batsi' a.

Etā Moisés ulà tiúwā ibatsi' a. Mik ie' ulà yéttsā, etā ie' isué tò iwölinekā saruruë duè kiè lepra e' wa. ⁷ Etā Skököl tò iché ia:

—Be' ulà skà tiúwane be' batsi' a.

Etā Moisés tò iwé es. Mik ie' ulà yéttsane, etā ie' ulà buanene buaë. ⁸ E' ukuöki tā Skököl tò iché ia:

—ǰkkachéyö be' a kewe e' kè klönerak iwā, ñies ie'pa kè wā be' ttò iutëne, e' tā iët skà ú. Isalema e' klö'wëmi ie'pa tò. ⁹ Eré e' kos wa ie'pa kè wā be' ttò klöne be' ttò iutëne e' tā di' chkóka di' kibi a e' tótttsā ká sí ki. Mik e' tēnettsā ká sí ki etā di' miāraë péie.

¹⁰ Moisés tò iuté:

—ǰAyëwë! ǰA ye' Këköl! Ye' siarala, kè tto buaë. E' kè dör i'ñe ème be' ttöke ye' tā etā. Es ye' wák dër ká iaiaë. Ye' ttò enaë. Ye' kè a s'iutër buaë.

¹¹ Erë Jehová tö iiüté:

—¿Yi tö a' a kkò méat? Ye' wák tö a' méat kè tto ö kè kukuò wattsër. Ñies a' wöbla kè wawër ö a' wöbla wawër e' kōs méat ye' wák tö a' a. ¹² E' kuęki be' yú. Mik be' ttöke, etā ye' tso' be' ta. Ì kiane ye' ki tö be' tö ichè, e' kkacheraë ye' tö be' a.

¹³ Erë Moisés tö iché ia:

—¿A kékëpa! Ye' kköchò be' a tö o'ka patkómi ye' skéie.

¹⁴ Etā Jehová uluneka ie' ki ta ichéitö ia:

—E'ma be' èl Aarón dör Leví aleri ¿ima e' bikeitsè be' tö? Ye' wa ijcher tö ie' ttò buaë. Ie' tso'tke ñalā ki datse be' ska'. Mik ie' tö be' sué, etā e' tö ie' ttsè'wèmi buaë. ¹⁵ Ì kōs chak be' éna e' kōs chó Aarón a as ie' tö ichòne. Ye' wák tö a' bö! kimeräë as a' ttò buaë. Ì kiane ye' ki tö a' tö iwè e' kkacheraë ye' tö a' a. ¹⁶ Aarón ttöraë be' skéie. Ie' döraë be' ttekölíe wes be' dör ye' tteköl es. Ì cheke ye' tö be' a e' cherane be' tö ie' a ta e' cherane ie' tö a' yamipa a. ¹⁷ Shko kéli se tsúmi. E' wa ì kè or yi a ese weraëbö. Ie' pa wökrardawā iweblök.

Moisés míane Egipto

¹⁸ E' ukuōki ta Moisés míane inuaki, Jetró ska' ta ichéitö ia:

—Kawö mú ña. Ye' kawöta shkōkmine Egipto ye' yamipa sauk tö itso'iarak ttsë'ka.

Etā Jetró tö iiüté:

—Ėkëkë. Be' shkó wöbla wa.

¹⁹ Moisés tso'ia Madián, etā Jehová tö iché ia:

—Yi ki be' kiarke ttèwā Egipto, e'pa blërulune. Kè ì dalò ta'ia be' ki eë. E' kuęki be' yúne Egipto.

²⁰ Etā Moisés tö ilaköl ena ila'r tkéka burro ki ta imíyal Egipto. Ie' wa Skököl shko kéli dami ulà a.

²¹ Jehová tö ie' a iché:

—Mik be' demi Egipto, eṭa ye' tö diché me'bak be' a ì kè or yi a ese woie, e' wakaneú kröröë Egipto blú wörki. Erë ye' tö ie' a er suluë meraë as kè ie' tö Israel aleripa òmine. ²² Eṭa ttè i' chó ie' a: 'Jhová tö iché be' a: Israel aleripa dör wes ye' alà wëm tsá es. ²³ Ye' tö be' a ichétke tö ie'pa ómine as imi'yalne ye' kikökkā. Erë be' kè wa ie'pa a kawö mène as imi'yal. E' kueki be' alà wëm tsá e' tterawayö.' Ttè e' chó ie' a.

²⁴ Moisés ena iyamipa miniā ñalā ki eṭa wé ie'pa kapök-erö ñalā ki, eē Jhová debitu Moisés ska' ittökwa. ²⁵ Erë Moisés alaköl Séfora e' tö ák di'dië klö'wéwa e' wa ilà tottola kkuölit téé tsir. E' kkuölit takla pé wa ie' tö Moisés klò patié ta ichéitö Moisés a: “Moki be' tso'ia ye' wémie pé i' wa.”

²⁶ Eṭa Jhová tö Moisés émi. (Séfora tö ilà tottola kkuölit téé tsir e' kueki ie' tö iché Moisés a tö “be' tso'ia ye' wémie pé i' wa.”)

²⁷ Eṭa Jhová tö Aarón a iché: “Be' yú Moisés ñalé yulök wé kè yi serku' eē.” Aarón míā Moisés ñalé yulök ta ie' ikué Skököl kébata a. Eē ishke'wéitö wöalattse wa. ²⁸ Eṭa ì kos chök Jhová tö Moisés patkè', e' pakéne Moisés tö Aarón a. Ñies ì kè or yi a ese kkayè' Jhová tö Moisés a wawè e' kos pakéneitö Aarón a.

²⁹ E' ukuöki ta ie'pa böi míyal Israel aleripa kueblupa dapa'ukka kapakök ie'pa ta. ³⁰ ì kos yè' Jhová tö Moisés a e' pakéne Aarón tö Israel aleripa kueblupa a. Ñies ì kè or yi a ese kkayè' Jhová tö Moisés a e' kos wé Moisés tö Israel aleripa ulitane wörki.

³¹ Israel aleripa tö Aarón ttè klö'wé. Mik ie'pa éna iane tö Jhová éna ie'pa dalërke, ñies tö ie'pa weirke siarè e' suéitö, eṭa ie'pa e' wöéwa iski ie' dalöiök.

5

Moisés ena Aarón tté Egipto blú ta

¹ E' ukuöki ta Moisés ena Aarón míyal Egipto blú ska' ta ichéitö ia:

—Jehová dör Israel aleripa e' Këköl, e' tö iché be' a tö e'pa dör ie' icha. Ie'pa ómi as imi'yal wé kè yi serku' ee kawö tkö'uk ie' dalöioie.

² Erë Egipto blú tö iiuté:

—¿Yi dör Jehová? Ye' kè wa ie' suule. Ye' kè kawöta ie' ttò iütök. Ye' kè kawöta Israel aleripa ökmi. E' kuëki kè ye' tö Israel aleripa epami.

³ Eta ie'pa tö iché:

—Hebreowak Këköl e' dë'bitu sa' wöki. E' kuëki sa' ómi ká mañat shkar ekkè wé kè yi ku' ese ska' iyiwak ña'uk sa' Këköl Jehová e' a idalöioie dö' ie' tö sa' wömëttsa duökwa duè a ö tabè a.

⁴ Erë Egipto blú tö iiuté:

—A Moisés. A Aarón. ¿Íók a' ki ie'pa kiane wöklö'wè ikanè a? ¡A' ena a' yamipa yúshka kanablök!

⁵ Ñies Egipto blú tö iché ie'pa a:

—I'ñe ta Israel aleripa tso' taië ká i' ki, eta ¿wes a' ki ikiane tö ie'pa kè kanablöia?

⁶ E' diwö wa Egipto blú tö iché ikanè wökirpa a:

⁷ —Tala'chka kösi e' kè tsarbituia Israel aleripa a skauchka shtrót shtrót yuoie wes se' tö ikanewèrö es. As ie'pa wákpa mi' itsuk. ⁸ Erë ikórak iyuök kos këkraë iyuekerakitö ekkè, kè wöarwa yës. Ie'pa bikënak è taië, e' kuëki ie'pa arkerak: '¡Mishka iyiwak ña'uk se' Këköl a!' ⁹ Ie'pa kí kó kanablök darërëë. Kanè mú ie'pa a taië as kè itö kachè iütö.

¹⁰ Etá ikanè wökirpa míyal tã ichéitörak Israel aleripa a: —Egipto blu' tã kawö mé tã kè a' a tala'chka kösi tsarbituía. ¹¹ I'ñe tã a' wakpa kawöta iyulök wé a' ikué, e'ma ee itsúbitu. Erë a' kawöta iyuök qos a' iyueke kenet ekkè, kè wöarwa.

¹² Etá Israel aleripa mía Egipto ká wa'ñe kachka ëse yulök tala'chka skéie. ¹³ Kanè wökirpa tã ikérak kaneblok kësik wa tã ichekerakitö ie'pa a kekraë: “A' tã iyuó qos a' tã iyueke kenet mik sa' tã tala'chka mekeia a' a ekkè.”

¹⁴ Egiptowak tã Israel aleripa welepa me'ka ñi wökirie. E'pa ppeke egiptowak tã tsa' bata wa tã ichekerakitö ie'pa a:

—¿Ì kueki a' kè wã iyöne chkì ena i'ñe wes kenet es?

¹⁵ Etá Israel aleripa kanè wökirpa míyal kköchök Egipto blú wöa. Ie'pa tã iché ia:

—A kékëpa. ¿ì kueki be' tã be' kanè mésopa we'ikè es?

¹⁶ Tala'chka kè mèneia sa' a, erë ie'pa ki ikiane tã sa' tã iyue qos sa' a tala'chka merkeia tã iyörke ekkè. Ie'pa tã sa' ké kaneblok kësik wa. Ñies sa' ppekeitö siarë. ¿A kékëpa, be' wakpa iane iwiie!

¹⁷ Egipto blú tã ie'pa iuté:

—¿A' dör bikëwakpa wöchka! E' kueki a' icheke kekraë: “¿Mishka ká bánet iyiwak ña'uk Jehová a!” ¹⁸ ¿A' yúshka kaneblok! Erë kè tala'chka kösi merku'ia a' a, erë a' kawöta iyuök qos kenet a' tã iyueke ekkè.

¹⁹ Mik Israel aleripa kanè wökirpa a iyëne tã ie'pa kawöta iyuök kekraë qos iyuekerakitö kenet ekkè, etã ie'pa eriane taië. ²⁰ Ie'pa e' yélur Egipto blú ska' de wé Moisés ena Aarón tso' ie'pa panuk ee. ²¹ Ie'pa tã iché iarak:

—¿ wamblé a' tã sa' ki e' kueki as Jehová tã a' we'ikò. Egipto blú ena ikuëblupa e'pa éna sa' ar suluë. A' iane

iwiie. E' dör wes a' wakpa tö tabè mé ie'pa a as sa' ttòwa ie'pa tö es.

Moisés kköché Skököl a

²² Etā Moisés tö iché Jehová a:

—A Jehová. ¿Iók be' tö Israel aleripa we'ikeke siarë? ¿Iók be' tö ye' patkë'bitu íe? ²³ Mik ye' dë'bitu ttök Egipto blú tã' be' ttò wa, etã ie' tö wépa dör be' icha e'pa kí we'iké siarë. Dò ikkë tã iweirkeiã iwák suë. Erë be' kè wã ì one yës ie'pa tsatkoie.

6

¹ Etã Jehová tö ie' iuté:

—Kukuie bö isueraë tö wes ye' tö Egipto blú we'ikeraë. Ye' diché taië e' wa ye' tö ie' keraë ie'pa ökmi. Ye' diché wa ye' tö ie' keraë ie'pa patkökmi iká kí.

Skököl tö Moisés skà patkémine Egipto blú ska'

² Ñies Skököl tö iché Moisés a:

—Ye' dör Jehová. ³ Míkã ye' e' k kayë' Abraham a ena Isaac a ena Jacob a, etã ye' iché tö ye' dör Skököl Diché Ta' Íyi Ulitane Tsata e'. Erë ye' kiè Jehová, e' kè yëne ye' wã ie'pa a. ⁴ Ye' tö ttè me' ie'pa a. Ye' tö iyë'at ie'pa a tö kã kiè Canaán e' merayö a' aleripa a. Eë ie'pa bak senuk wes o'ka kã es. ⁵ I'ñe ye' wã ijcher tö ie'pa weirke siarë. Egiptowak tö ie'pa keke kanëblök darërëë kësik wa. E' kueki ttè me'bak ye' tö ie'pa a e' wawekeyö i'ñe tã. ⁶ E' kueki be' yú ichök ie'pa a tö ye' dör Jehová. Egiptowak tö a' we'ikeke siarë kanë darërëë wa, e' kos ulà a a' yerattsa ye' tö. Ye' tö egiptowak we'ikeraë siarë ye' diché taië e' wa. Es a' tsatkeraë ye' tö egiptowak ulà a. ⁷ Ye' tö a' klö'weraë ye' ichapaie. Ye' döraë a' Këköl. A' wã ijcherdaë tö ye' dör Jehová. Ye' dör a' Këköl. A' wã ijcherdaë tö ye' tö a' yë'lur egiptowak bak a' we'ikök kanë darërëë wa e' ulà a. ⁸ Ye' wã

a' miraë ká muk ye' kablë' Abraham, Isaac ena Jacob e'pa a eë. Ká e' meraë ye' tò a' a. E' atdaë a' a. Ye' dör Jehová e' tò iché es.

⁹ Etá Moisés tò ttè e' skà chéne Israel aleripa a. Erë ie'pa eriarke tajë kanè darërë kuëki. E' kuëki ie'pa kè wá ittò iütëne. ¹⁰ Etá Jehová tò iché Moisés a:

¹¹ —Be' yú ichök Egipto blú a tò kawö mú ye' ichapa a e' yöktsa Egipto a.

¹² Erë Moisés tò Jehová iüté:

—Israel aleripa kè tò ye' ttò iütè, etá ¿wes Egipto blú ye' ttò iütèmi? Ye' kè tto buaë.

¹³ Etá Jehová tò Moisés ena Aarón e'pa patkëmi ichök Israel aleripa a ena Egipto blú a tò “Jehová tò sa' patké Israel aleripa yökulur Egipto.”

Moisés ena Aarón ditséwöpa

¹⁴ I' dör Moisés ena Aarón ditséwö datse iyëpa wa:

Rubén e' dör Jacob alà wëm tsá, e' ala'r dör Hanoc, Falú, Hesrón ena Carmí. Ditséwöpa datse ie'pa wa e'pa kôs dör Rubén aleripa.

¹⁵ Simeón ala'r wëpa dör Jemuel, Jamín, Óhad, Jaquín, Sóhar ena Saúl. Saúl mì dör cananeawak. Ditséwöpa datse ie'pa wa e'pa kôs dör Simeón aleripa.

¹⁶ Leví sene' duas döka cien eyök ki dabom mañayök kí kul (137). I'pa dör ila'r wëpa ikibi ék dò ibata ék: Guersón, Quehat, ena Merarí. ¹⁷ Guersón ala'r wëpa dör Libní ena Simí. ¹⁸ Quehat sene' duas cien eyök ki dabom mañayök ki mañat (133). Ie' ala'r wëpa dör Amram, Ishar, Hebrón ena Usiel. ¹⁹ Merarí ala'r wëpa dör Mahli ena Musí. Ditséwöpa datse ie'pa wa e'pa kôs dör Leví aleripa.

²⁰ Amram sene'wa iyëchke kiè Jocabed e' ta. E' dör Moisés ena Aarón mì. Amram sene' duas cien eyök ki dabom mañayök ki kul (137).

²¹ Iſhar ala'r wëpa dör Coré, Néfég ena Zicrí.

²² Uziel ala'r wëpa dör Misaél, Elsafán ena Sitrí.

²³ Aarón ſene'wä alaköl kiè Eliseba e' ta. E' dör Aminadab alà busi ena Nahasón kutà. E' ala'r wëpa kiè Nadab, Abihú, Eleasar ena Itamar.

²⁴ Coré ala'r wëpa dör Asur, Elcaná ena Abiasaf. Ditséwöpa datſe ie'pa wa e'pa koſ dör Coré aleripa.

²⁵ Eleasar dör Aarón alà, e' ſene'wä Futiel alà busi ta. E' alà kune kiè Finees. E'pa koſ datſe iyé tsá kiè Leví e' wa.

²⁶ Aarón ena Moisés e'pa patkë' Jehová tó Israel aleripa yökulur Egipto a dapauleka wes ñippökwakpa taië e' dapa'ù es. ²⁷ Aarón ena Moisés e'pa ut Egipto blú ta as ie' tó kawö mù ie'pa a Israel aleripa yöktsarak Egipto a.

Aarón tté Egipto blú ta Moisés skéie

²⁸ Mik Jehová tté Moisés tso' Egipto e' ta, ²⁹ eta ichéitö ia:

—Ye' dör Jehová. Ì koſ chekeyö be' a e' skà chóné Egipto blú a.

³⁰ Erë Moisés iüté:

—A Jehová, ye' kè tto buaë, eta ¿wes Egipto blú ye' ttò iütèmi?

7

¹ Eta Jehová tó iché Moisés a:

—Ye' ttò ttsó. Be' ël Aarón ttöraë Egipto blú ta be' skéie wes ye' ttekölpa ttöke ye' skéie es. ² Ì koſ chekeyö be' a, e' cherane be' tó Aarón a ta Aarón tó icherane Egipto blú a as ie' tó kawö mù a' a Israel aleripa yöktsarak Egipto a. ³ Erë ye' tó Egipto blú er darë'wekewa. Ì kè or yi a ese werayö Egipto ye' diché taië e' wà kkachoie. Ie'pa wökrardawa isaük. ⁴ Egipto blú kè tó a' ttò iütèpa. Erë ye' tó egiptowak we'ikeraë siarë ye' diché taië e' wa. Es ye' tó Israel aleripa yeralur. Ie'pa dör ye' a wes ñippökwakpa tso' taië es. Ie'pa

dör ye' icha. ⁵ Egiptowak we'ikéyö siarë ye' diché taië wa ñies Israel aleripa yéttsayö e' ukuöki ta egiptowak tö isueraë tö mokië ye' dör Jehová.

⁶ Moisés ena Aarón e'pa tö iwakanewé wes Jehová tö iché ie'pa a es. ⁷ Mik ie'pa tté Egipto blú ta eta Moisés ki duas tso' dabom paryök (80). Aarón ki duas tso' dabom paryök ki mañat (83).

Aarón shko kéli yönane tkabèie

⁸ Jehová tö iché Moisés ena Aarón a:

⁹ —Egipto blu' tö a' a iché: 'Î kè or yi a ese ú', e' ta ichó Aarón a tö ishko kéli iuyómi iski as iyönar tkabèie Egipto blú wörki.

¹⁰ Eta Moisés ena Aarón mía Egipto blú ska' eta ie'pa iwé wes Jehová tö iché ie'pa a es. Aarón tö ishko kéli uyémi iski Egipto blú ena ikuëblupa e'pa wörki ta iyönane tkabèie. ¹¹ Eta Egipto blú tö wëpa wa íyi jcher taië ena ie'pa awápa esepa tsuk patké. Ie'pa tö ikanewé ñi suë isiwé wa. ¹² Ie'pa shko kéli uyémi iski ñies ta iyönane ñies tkabèie. Erë Aarón shko kéli tö Egipto shko kéli katéwarak seraa. ¹³ Erë Egipto blú er téwa darërëë wes Jehová tö iyé' es. Ie' kè wa ie'pa ttò iutëne yës.

Jehová tö di' yuée péie

¹⁴ E' ukuöki ta Jehová tö iché Moisés a:

—Egipto blu' er téwa darërëë. Kè ie' éna Israel aleripa akmine. ¹⁵ Bule bla'mi mik ie' mía di'kka, eta be' yú ttök ie' ta. Ie' panú di'kka. Shko kéli yönane tkabèie e' kéli tsúmi. ¹⁶ Ie' a ichó: 'Jehová dör hebreowak Këköl, e' tö ye' patké ichók be' a tö ie' ala'r ómine as imi'rak ie' kikökka ká wé ki kè yi serku' eë. Ikkë ta kam bö ie' ttò iutò yës.' ¹⁷ E' kueki Jehová tö ye' patké ichök be' a: 'Ire' bö isueraë tö

mok_i ie' dör Jehová. Mik ye' tö di' ppé shko kéli a'tser ye' wa e' wa, etä di' miäraë pé wöchka. ¹⁸ Nima duölrdaë. Di' alaburdakä suluë. Egiptowak kè ä di' e' yanuk, taië ie' pa dako'wekaraëitö.'

¹⁹ Ñies Jehová tö iché Moisés a:

—Ichó Aarón a tö ie' shko kéli klö'ú tã ikókä di' kos tso' ie' pa wa yè ese tsakä. Di' la, batsöri, di' wöblë, di' bló tso' ese kos tsakä ie' ulà kókä as imi'a péie. ¡Es imiaraë pé wöchka di' bló ulitane yöule kal wa ö ák wa ese a!

²⁰ Etä Moisés ena Aarón iwakanewé wes Jehová tö iché ie' pa a es. Aarón tö ishko kéli kékä e' wa di' ppéitö Egipto blú ena ikuëblupa wöshaë. Etä di' kos ekkë míä péie.

²¹ Nima kos duolur. Di' alanewä suluë kè yar egiptowak a. ¡Ká wa'ñe di' míä pé wöchka!

²² Erë egiptowak awápa tö iwé ñies isiwé wa. E' kueki Egipto blú er téwä wes Jehová tö iyë' es. Ie' kè wä Moisés ena Aarón ttò iütëne yës. ²³ Ie' míane iu a. Kè tkine íyi kos ki. ²⁴ Egiptowak kos kè ä di' yar e' kueki ie' pa tö di' wöblë bié di' kkömik di' manene yottsäie.

Jehová tö egiptowak we'iké siarë bukuë' wa

²⁵ Jehová tö di' kiè Nilo e' suluo'wä e' ki ká de kul,

8

¹ etä ie' tö iché Moisés a:

—Be' yú Egipto blú ska' tã ichó ia: 'Jehová tö ye' patké ichök be' a i' es: Ye' ichapa ómine as imi' ye' dalöiök. ² Kè be' tö ie' pa èmi, e' tã ye' tö bukuë' alöwerakä taië a' ká ki a' we'ikoie. ³ Di' Nilo a bukuë' alördaë taië shutëë. E' e' yöralur di' a mirawä be' u a. Idörawä weshke wé be' kapöke ee, be' kã' ki. Ñies idörawä be' kueblupa u a ena be' yamipa kos e' pa u a. Ie' tiurawä wé a' ulöke ese a ena

wé a' pan wötuöke ese kōs a. ⁴ Bukuë' urdaka be' kī ena be' kueblupa kī ena kōs be' ká wakpa tso' e'pa kī.'

⁵ Eta Jehovahá tō Moisés a iché:

—Ichó Aarón a tō ie' ulà ena ie' shko kéli kóka di' kibi ena di' tsitsir ena batsöri kōs ekkē tsaka as bukuë' döka di' a Egipto kōs wà iökka.

⁶ Aarón tō ishko kéli kēka Egipto di' kōs tsaka. Eta Egipto ká wa'ñe bukuë' alōneka taië. ⁷ Erë egiptowak awápa tō iwé ñi suë isiwé wa. Ie'pa tō bukuë' alōwēka ñies. ⁸ E' ukuökī tā Egipto blú tō Moisés ena Aarón e'pa tsuk patké tā ichéitō ie'pa a:

—A' tō ikió Jehovahá a tō bukuë' yólur ye' kī ena ye' ká wakpa kōs kī ñies. E' yéluritō eta ye' tō a' yamipa émimi as imi' iyiwak ña'uk Jehovahá dalöioie.

⁹ Eta Moisés tō Egipto blú iüté:

—Ichó ña tō ¿Mik be' kī ikiane tō ye' tō ikië Jehovahá a be' kī ena be' kueblupa kī ena be' ká wakpa kōs kī as bukuë' kè tō a' tsiriwëia tā iatdaë di' è a?

¹⁰ Egipto blú iüté:

—Ikió Jehovahá a bule.

Eta Moisés tō iché ie' a:

—E' wà tköraë wēs be' kī ikiane es as be' wā ijcher tō kè yi dör wēs sa' Këköl Jehovahá es. ¹¹ Bukuë' e' yölurdane be' u a atdaë di' è a. Kè itō be' tsiriwëpaia. Ñies be' kueblupa ena be' ká wakpa kōs kè tsiriwëpaiaitō.

¹² Eta Moisés ena Aarón e' yéttsa Egipto blú wöwa. E' ukuökī tā Moisés ikié Jehovahá a tō bukuë' patkë'bitū Egipto blú kī e' trë'úmi ie' yöki. ¹³ Eta Jehovahá tō iwanewé wēs Moisés tō ikié ia es. Bukuë' tso' egiptowak u a iupamik u'rki e' kōs duolur. ¹⁴ Egiptowak tō bukuë' nu kōs shté dapa'wé taië. E' nu alabuneka suluë ká e' kōs a. ¹⁵ Erë mik Egipto blú tō isuë tō ie' tsatkëne bukuë' ulà a, eta ier

téwane darërëë wës Jehová tö iyë' es. Kè ie' wä Moisés ena Aarón ttò iütëne.

Mulu'shwak patké taië Jehová tö ie'pa kî

¹⁶ E' ukuökî tã Jehová tö iché Moisés a:

—Ichó Aarón a tö ie' shko kéli kóka siwa' kî e' wa íyök po ppó as imi'a mulu'shwakie Egipto wa'ñe.

¹⁷ Etã iwakanewérakitö es. Aarón tö shko kéli kéka tã íyök po ppéitö iwa etã íyök po tso' Egipto wa'ñe e' míã mulu'shwakie e' iënekã se' kî ñies iyiwak kôs kî.

¹⁸ Egiptowak awápa ima'wé mulu'shwak alöukká isiwé wa, erë kè iwà yöne ie'pa a. E' dalewa mulu'shwak iënekã taië ie'pa kî ñies iyiwak kî. ¹⁹ Etã iwépa tö iché Egipto blú a:

—j! dör Skëköl kanè mokî!

Erë ie' er téwã darërë wës Jehová tö iyë' es. Kè ie' wä ie'pa ttò iütëne.

Ó iëkä taië Skëköl tö ie'pa kî

²⁰ E' ukuökî tã, Jehová tö iché Moisés a:

—Bule bla'mi Egipto blú mi'ke di'kka, e' kuëkî be' e' kóka bla'mi tã be' yú ñi kukwã itã. Ichó ie' a: 'Jehová tö ye' patké ichök be' a' i' es: Ye' ichapa ómine as imi' ye' kikökka.

²¹ Kè be' tö ie'pa èmine, e' tã ye' tö ó taië patkeraë be' kî ena be' kuëblupa kî ena kôs be' ká wakpa tso' e'pa kî. Ó iërdakã egiptowak u kôs ekkë kî dò íyök kî. ²² Mik e' wà de a' kî, etã ó patkeraëyö a' è kî. Wé ye' ichapa serke Gosen eë ó kè suepasö yës. Es be' éna iarmi tö mokî ye' dör Jehová, e' durse ká i' kî. ²³ Be' ká wakpa e'pa è we'ikeraë ie' tö. Erë ye' ichapa kè we'ikepayö. E' wà tköraë bule.'

²⁴ Es Jehovahá tö iwakanewé. Ó dettsa chkaie Egipto blú u a ena ikueblupa u a ñies Egipto wa'ñe e' a. Ó tö Egipto ká kos klö'wéwa se, sulu'wéwa yës.

²⁵ Eta Egipto blú tö Moisés ena Aarón tsuk patké ta ichéitö ie'pa a:

—A' yú, e'ma a' Këköl a iyiwak ña'uk. Erë kè a' e' yökulur Egipto a.

²⁶ Moisés tö iiüté:

—Kè e' dör buaë es. Sa' iyiwak ña'weke sa' tö sa' Këköl Jehovahá e' a, e' dör iyiwak dalöieke a' tö skëkölie ese. A' tö sa' sué iyiwak ese ña'uk, e' ta a' tö sa' ttëwami ák wa. ²⁷ Sa' kawöta shkök dò ká mañat dò wé kè yi serku' ese ska'. Ee sa' tö iyiwak ña'weke sa' Këköl Jehovahá a wes kawö méatitö sa' a es.

²⁸ Egipto blú tö iché:

—A' kè mîne kamië shute, e' ta ye' tö a' emimirak wé kè yi serku' ese ska', iyiwak ña'uk a' Këköl Jehovahá e' a. A' Këköl Jehovahá a ikió ye' ki.

²⁹ Moisés tö iiüté:

—Mik ye' e' yéttsa íe, eta ye' mía Jehovahá a ikiök be' ki as ó pormi be' yöki ena be' kueblupa yöki ena be' ká wakpa kos e'pa yöki. Erë kè be' tö sa' kitö'ukia. Kè be' tö Israel aleripa wöklö'uk as imi' iyiwak ña'uk Jehovahá a.

³⁰ Mik Moisés e' yéttsa Egipto blú wöwa, eta ie' ikié Jehovahá a. ³¹ Eta Jehovahá tö iwé wes Moisés tö ikié ie' a es. Es ó po'wémiitö Egipto blú yöki ena ikueblupa yöki ena iká wakpa kos e'pa yöki. Kè ó ateia etkla wë'ia. ³² Erë Egipto blú er skà téwane darërëë. Kè ie' wa Israel aleripa anemi.

¹ E' ukuöki ta Jehovahä tö iché Moisés a:

—Be' yú ttök Egipto blú ta, ta ichó ia: 'Jehová dör hebreowak Këköl, e' tö ichè i' es: Ye' ichapa ómine as imi' ye' kíkôkka. ² Be' kè tö ie'pa èmine, be' tö ie'pa wöklö'wekeia, ³ e' ta ye' tö duè mekaraë be' iyiwak kos e' ki ye' diché taië wa. Be' kabaio, be' burro, be' kameio, be' baka ena be' obeja ekkë kos duölurdaë. ⁴ Erë Israel aleripa iyiwak ulitane kè duöpalur etö wë'ia. Es ye' tö ikkacheraë tö ie'pa dör ye' ichapa.'

⁵ Eta Jehovahä tö ikéwö méwa i' es:

—E' kos weraëyö bule.

⁶ Bule es ta Jehovahä tö iwé. Egiptowak iyiwak kos e' duolur. Erë Israel aleripa icha kè du'wa etö wë'ia. ⁷ Egipto blú tö Israel aleripa icha sauk patké eta ie' isué tö moki Israel aleripa icha kè du'wa etö wë'ia. Erë ie' er kitéwa darërëë. Kè ie' wa Israel aleripa a kawö mène as imi'rak.

Jehová tö duè méka egiptowak ki skuëkie

⁸ E' ukuöki ta Jehovahä tö iché Moisés ena Aarón a:

—Muluchka tso' bö'kkö a e' klö'ú ta as Moisés tö iyyò siwa' ki Egipto blú wörki. ⁹ Muluchka e' po ardaë Egipto kos e' ki. E' tskirdane ie'pa ki skuëkie ñies iyyiwak ki.

¹⁰ Eta Moisés ena Aarón muluchka klö'wé bö'kkö a ta imía Egipto blú ska' ta e' wörki Moisés tö muluchka uyé siwa' ki. Eta egiptowak mik imoneka skuëkie. Ñies iyyiwak kos mik imoneka skuëkie. ¹¹ Egipto awápa ki skuëk tskineka taië wes imalepa es, e' kueki ie'pa kè dé' Moisés wörki. ¹² Erë Jehovahä tö Egipto blú er daré'wéwa as kè itö Moisés ena Aarón ttò iütò wes ie' tö iyë' es.

Mò wösi sēsē ese patké Jehovahä tö egiptowak ki

¹³ E' ukuöki ta Jehovahä tö iché Moisés a:

—Be' e' kókā bule bla'mi eṭa be' yú Egipto blú a ichök: 'Jehová dör hebreowak Këköl, e' tö iché be' a i' es: Ye' ichapa ómi as imi'rak ye' kíkōkka. ¹⁴ Kè be' wā ye' ttò iūtēne i' ta, e' tā ye' tö íyi sulusi kōs patkeraë be' kī ena be' kueblupa kī ena a' wakpa kōs e' kī. Es be' wā ijchērdaë tö kè yi ku' ye' tsatā ká wa'ñe. ¹⁵ Ye' mú kī ikiane, e'ma ye' tö íyi sulusi me'kabak be' kī ena be' yamipa ulitane kī a' eukwa ká i' kī. ¹⁶ Erë ye' wā be' tso'ia ttsë'ka as be' tö ye' diché taië e' saù, ñies as yi dör ye' e' tté pakar ká wa'ñe. ¹⁷ Erë be' er dör suluë kekraë. Kè bö ye' ichapa Israel aleripa émi. ¹⁸ Bule ikkë mò wösi seseë ese patkeraëyö a' kī taië. E' dardaë taië a' kī tkōkā kenet idarke Egipto e' tsata. ¹⁹ Mò wösi ardaë e' tö a' tso' u'rki ena a' iyyiwak kōs tso' kañikā e' ttëmilur se. E' kuekī a' iyyiwak ena ì kōs tso' a' wā kañikā e' blök patkó u dikia as itsatkër.'

²⁰ Eṭa Egipto blú kueblupa welepa suane Jehová ttò yōkī. E'pa tö iyyiwak blé, ñies ikanè mésopa blé u dikia. ²¹ Erë imalepa kè wā Jehová ttò klöne, e'pa tö icha méat u'rki. ²² Eṭa Jehová tö Moisés a iché:

—Be' ulà kókā siwā' kī as mò wösi seseë ese dar taië Egipto kōs a. E' ardaë ie'pa kī ena iyyiwak kī ñies idaliwö tso'rak iwā e' kī.

²³ Mik Moisés tö shko kéli kéka siwā' kī, eṭa Jehová tö alá bla'wé taië wöñawéitö taië dōttsa íyök kī eṭa mò wösi seseë ákwöie e' patkéitö Egipto kōs a. ²⁴ Es Jehová tö mò wösi seseë ese patké taië Egipto ká wa'ñe a. Eṭa mò wösi ese darke taië ena ká wöñarke taië, kè iwöklörta'. Kè yi wā e' suule yës Egipto. ²⁵ Eṭa mò wösi e' biteshka taië ì kōs tso' ká áie a e' kī, se' kī ena iyyiwak kī ñies. Dalì kuá kōs pëluritö sulu'wéluritö. Kal tso' ká wa'ñe e' ulà jchërolone. ²⁶ Erë ká kiè Gosen, wé Israel aleripa serke, e' a mò wösi kè dane yës.

²⁷ Etā Egipto blú tō Moisés ena Aarón tsuk patké tã ichéitō ia:

—Ire' yō isué tō ye' e' wamblé suluë. Jehová e' ttè dör mokïë. Etã ye' ena ye' ká wakpa sa' iane iwiië. ²⁸ Taië alá blarke ñies mò wösi darke taië e' kè dalé'ttsëneia sa' a. Jehová a ikió tō iwöklö'úne, e' tã ye' tō a' ekemi. Kè yō a' wöklö'wèia.

²⁹ Etã Moisés tō iuté:

—Ye' e' yéttsã ká i' a tã bet ye' ikieke Jehová a, etã mò wösi ena alá wöñarke kōs e' wöklördawã as be' wã ijcher tō Jehová dör ká wa'ñe e' wák. ³⁰ Erë ye' wã ijcher buaë tō be' ena be' kuëblupa kãm tō Sa' Këköl Jehová e' dalöiö.

³¹ Etã daliwö kiè lino e' tso' wörkuaie ena cebada e' wö tã'tke, e' kuëkï iweinewa se. ³² Erë daliwö kiè trigo ena centeno, kè e' dè' wës kãm iwörkua bur e' kuëkï.

³³ Mik Moisés e' yéttsã ká e' a mĩa bānet, etã ee ie' tō ikié Jehová a. Etã bet tã mò wösi kè daneia ñies ká kè wöñaneia. Kālī taië e' kè yëneia. ³⁴ Mik Egipto blú tō isué tō kālī kè yërku'ia, mò wösi kè darku'ia ena alá kè blarku'ia, etã ie' e' wambléne suluë. Kè ie' è er darë'newa ñies ikueblupa. ³⁵ Es Egipto blú er téwã darërëë. Kè iwã Israel aleripa a kawö mène as imi'yal wës Jehová tō iyë'ia Moisés ttè wa es.

10

Jehová tō ditski patké taië Egipto

¹ E' ukuökï tã Jehová tō Moisés a iché:

—Be' yúne Egipto blú ska'. Ye' tō ie' ena ikueblupa er téwã darërëë as ie'pa tō isaù tō ye' diché taië, e' wa ì kè or yi a ese wè ye' tō taië. ² Ye' tō ie'pa er téwã darërëë as be' tō ipakò be' ala'r a ena be' talapa a tō wës egiptowak

we'ikéyö ñies wes ì kè or yi a ese wéyö taië ie'pa wörki. Es a' ulitane wä ijcher tö ye' dör Jehová.

³ Etä Moisés ena Aarón míyal Egipto blú ska' etä ichéitö ia:

—Jehová dör hebreowak Kéköl, e' tö ichè i' es: “¿Mik be' tö ye' ttò dalösewemirö? Ye' ichapa ómi as imi' ye' kíkókka. ⁴ Kè be' tö ie'pa èmi bule, e' tã ditski patkeraëyö a' ká kî. ⁵ Ditski tö a' ká wà ierawä taië, kè a íyök ulat wëneia. A' daliwö bata méat mò wösi tö e' kos katerawaitö yës. Ñies kal ulitane katerawaitö seraa. ⁶ Ñies ditski dörawä taië be' u kos a ena be' kueblupa u a ena egiptowak kos u a. ¡ýyi i'se kè suule a' yépa bak ká iaiaë e'pa wä ie'pa tsá dë'bitu ká i' kî dò ikké tã!”

Moisés tté one tã ie' e' wötrée tã imía. ⁷ E' bet tã Egipto blú kueblupa tö iché iblú a:

—¿Mik tã wëm e' kè tö se' we'ikèia? A blu', ie'pa ómi ie'pa Kéköl dör Jehová, e' kíkókka. A blu', ¿be' kè wä isune tö se' ká sulunewatke seraa?

⁸ Etä Egipto blú tö Moisés ena Aarón tsuk patkéne etä ichéitö ia:

—A' yúshka Jehová dör a' Kéköl, e' kíkókka. Erë keweie a' tö ye' a ichó tö ¿a' wénepa è mi'ke?

⁹ Moisés tö iuté:

—Sa' kawöta shkökmi sekka. Sa' kawö taië tkö'uke Jehová a. E' kueki sa' ala'r ena sa' kékëpa, e'pa kos kawöta shkökmi. Ñies sa' obeja kos ena sa' baka kos e' mi'ke sa' wä.

¹⁰ Etä Egipto blú tö iché ia:

—¿Iwënewä wöshak tö a' erbiköke suluë ye' kî! ¿Ima a' erbikö tö Jehová tö a' kimèmi as ye' tö a' òmi a' alakölpäë ena a' ala'rë? ¹¹ Kè iwamblërpa es. A' wëpa kibineone esepa è yú Jehová kíkókka es a' kî ikiane e' kueki.

Etā Egipto blú tö ie'pa tsukmi ké ie' yöki. ¹² Erë Jehová tö iché Moisés a:

—Be' ulà kóka Egipto kī as ditski bitu Egipto kos wà iökka ñies dalikua bata méat mò wösi tö e' kos katökwa.

¹³ Etā Moisés tö ishko kéli kēka Egipto kī etā Jehová tö siwa' patkébitu diwö tskirke e' kke Egipto kos kī ñië nañë. Bule es bla'mi ta siwa' wā ditski debitu. ¹⁴ Ditski tö Egipto ká kos e' wà iéwa taië. Ekkë kè sūule yi wā ká iaiä es kè yi tö isuepaiane. ¹⁵ Es ditski dapaneka ká kos ekkë kī. Kè a íyök ulat ta'ia. Dalì kuá ena kalwö e' kos bata méat mò wösi tö e' katélur ditski tö yës. Egipto kos a kakö kos kal kò kos e' kè ateia yës.

¹⁶ E' bet ta Egipto blú tö Moisés ena Aarón e'pa tsuk patké ta iché ia:

—Ye' e' wamblé sulu a' Këköl dör Jehová e' kī ñies a' kī. ¹⁷ Ye' kköchò a' a i'ñe è tö a' tö e' olo'yó ye' kī. Ikió a' Këköl dör Jehová e' a ye' kī tö ditski è trë'úlur ye' kī as kè sa' duòlur.

¹⁸ Moisés e' yéttsa Egipto blú u a ta bet ikiéitö Jehová a. ¹⁹ Etā Jehová tö siwa' e' wötréene tsikka darërë e' wā ditski mítser anene dayë kiè Dayë Mat, e' kī. Etā ditski kè atë yës Egipto. ²⁰ Erë Jehová tö Egipto blú er sulu téwane darërëë. Ie' kè wā Israel aleripa a kawö mène as imi'rak.

Jehová tö ká ttsettseë patké Egipto kī

²¹ Etā Jehová tö Moisés a iché:

—Be' ulà kóka siwa' kī as ká ttserwā ttsettseë shütëë.

²² Etā Moisés ulà kēka etā ká ttsevenwā míā ttsettseë Egipto ká wa'ñe kī dōka ká mañat. ²³ Kè yi wā iyami serke tsinet e' sune yës. Kè yi a e' yënuksa wé itkër ee dōka ká mañat. Erë Israel aleripa u a, ee je' ká olo tso' dalölö.

²⁴ Etā Egipto blú tö Moisés tsuk patké ta iché ia:

—A' yúshka Jehová kikökka. A' ala'r qos tsúmi. Erë a' obeja ena a' baka e' qos múat.

²⁵ Etá Moisés tö iiuté:

—Au. Be' kawöta kawö muk sa' a sa' iyiwak tsukmi ña'wè sa' Këköl dör Jehová e' a idalöioie. ²⁶ E' kíie ta sa' icha qos, e' michoë sa' wakpa wa. Sa' iyiwak shushteke sa' tö ña'wè sa' Këköl Jehová a ikikokaie. Kam sa' dõmi ee etá kè sa' wa ijcher iyiwak isie ëtö kiane sa' ki ña'wè Jehová a. E' kueki kè sa' tö sa' iyiwak mepaät yës.

²⁷ Etá Jehová tö Egipto blú er sulu téwa darërëë. E' kueki ie' kè wa kawö mène Israel aleripa a as imi'rak. ²⁸ E' kíie ta Egipto blú tö iché Moisés a:

—Be' e' yóttsa íe. Be' e' kkö'nú ye' yöki. Be' dene ye' sauk, e' ta be' duörawa.

²⁹ Etá Moisés tö iiuté:

—Buaë bö iché es. Kè ye' dë'iane be' sauk.

11

Ala'r wëpa kibi esepa duöralur e' biyöché Moisés tö

¹ E' ukuöki ta Jehová tö iché Moisés a:

—Ye' tö Egipto blú ena egiptowak ulitane e' bata we'ikekeia. E' ukuöki ta Egipto blú tö a' erami, e' kíie ie' wák tö a' ulitane uyerattsa da'aie iká ki. ² Etá ichó Israel aleripa ulitane a, wëpa ena alakölpa tö íyi yöule orochka wa ena inukölchka wa, ese kak kió egiptowak serke ie' pa pamik esepa a.

³ Etá Jehová tö egiptowak ké Israel aleripa dalöiök taië. Egipto blú kueblupa ena egiptowak ulitane e' pa tö iklö'wé tö Moisés dör këképa taië.

⁴ Etá Moisés tö iché Egipto blú a:

—Jehová tö ichè i' es: Ká shaböts nañewe ye' mi'ke Egipto qos a. ⁵ Ala'r wëpa kibipa e' qos duöralur. Egipto

blú tso' s'wökirie e' alà wëm kibi duörawa, ñies egiptowak malepa icha kôs dô s'siarëpa tso'rak iwa iyiwö woie esepa icha duöralur ñies. Ñies iyiwak uru alà wë'ñe kibi ese kôs duöralur. ⁶ Sulitane iuraë taië Egipto kôs a. Kè ese ttsëule yi wa es, ñies kè yi tö ese ttsepaia es. ⁷ Erë Israel aleripa shua kè chichi isie arpa yës se' wöa ena iyiwak wöa. Es a' wa ijcherdaë tö ye' dör Jehová e' tso' Israel aleripa kimuk, erë egiptowak we'ikök ye' tso'.

⁸ Eta Moisés tö ikí ché ia:

—Be' kuëblupa kôs döraë ye' ska', eta ie'pa e' tkörawa kuchë kî ye' wörki ta ikköchörarak ye' a: 'Be' yúshka. Be' yamipa tso' kôs be' ta e'pa tsúmirak ñies.'

Eta Moisés ulune taië e' yéttsa Egipto blú wörki. ⁹ E' ukuökî ta Jehová tö iché Moisés a:

—Egipto blu' kè tö a' ttò iutepa as ye' tö ì kè or yi a ese kî ù taië Egipto.

¹⁰ Iyi ekkë kôs wé Moisés ena Aarón tö Egipto blú wörki, erë Jehová tö ie' er darë'wéwa as kè itö ittö iütö. E' kueki ie' kè wa kawö mène Israel aleripa a as imi'yal.

12

Israel aleripa tsatkëne e' kéwö

¹ Jehová tö iché Moisés ena Aarón tso' Egipto e'pa a:

² “Si' i' döraë a' a duas si' tsawe kekraë. ³ Israel aleripa ulitane a ichó: ‘Si' i' e' diwö dabop (10) eta u bitkue ekkë wakpa tö obeja ö chibo ese wë'ñe pupula yuló etö katé ila'r ta. ⁴ U wakpa welepa kè dör taië, kè a chkè ekkë katarwa, e' ta ie'pa tö iyamipa tso' iupamik esepa kíó chkök ie'pa ta ñita kôs iwakpa döka ekkë ena kôs ie'pa a ikatar ekkë. ⁵ Obeja ö chibo wë'ñe bua'bua, kè kî ì sulu ku' kî duas tso' ek ese yuló etö. ⁶ E' bló. Si' i' e' diwö de dabop kî tkël (14) e'

tsáli etá a' wá iyiwak tso' blëule ese ttó u á u á. ⁷ E' ukuöki tá a' tö iklö'ú tá u wé á a' tö ikateke, e' wékkö kátke patiúka a' tö ipé wa. ⁸ Ká e' nañewe chkè e' kató katuule bö' á ár bacha'bacha tá ñies pan kè yöule iwölöwoka wa, ese tá. ⁹ Kè ikatar aki ena paliule elkela wé'ia. Ichkà kos, iwökir, ikla'tska, ena iñattse e' kos kawöta kakuèwá bö' á. ¹⁰ Kè a' tö ibata mukat dö' bule es. Ibata ateia, e' tá iña'úlor bö' á. ¹¹ Mik a' chköketke etá a' e' paió, a' klökkuó ió, a' shko kéli klö'ú. Ye' dör Jehová e' tö a' tsatkeke e' kèwö tkö'weke a' tö, e' kueki a' chkó bet.

¹² “ ‘Iñe nañewe ye' tköraë Egipto ká kos á egiptowak ala'r tsá wëm esepa ttökulur. Ñies ie'pa iyiwak ala'rla tsá dör wé'ñe e' kos tteralur ye' tö. Es kékölpa kos tso' egiptowak wá dalöie e' we'ikeraë ye' tö tajë. Ye' wák dör Jehová e' tö ichè es. ¹³ U kos á wé a' tso' e' wékkö ta'oule ipamik iyiwak pé wa e' dör a' wakpa á ikkachoie. Mik ye' tö pé e' sué, etá ye' damitkö u e' ttómik. Mik ye' tso' egiptowak we'ikök siarë, etá e' kè döpa a' ska'.

¹⁴ “ ‘A' kawöta kawö e' tkö'uk. A' kawöta itkö'uk kekraë duas bit ekké ye' dör Jehová e' dalöioie. ¹⁵ Ká döka ká kul e' shua a' kè kawö tá' pan yöule iwölöwoka wa ese ñuk. E' kueki kawö tkö'weke e' diwö tsá etá pan wölöwoka kos ese tulóttsa a' u á. Yi tö pan yöule iwölöwoka wa ese ñé ká kul e' shua, e' tá ese wák kè kawö tá' senuk Israel aleripa shua. ¹⁶ Kawö tkö'weke e' tsá diwö etá a' e' dapa'úka ek tsini'ème ye' dalöioie. Ñies e' diwö bata tá a' e' dapa'úkane. Ká tsá ena ibata, e' diwö kè a' kawö tá' kaneblok yës, ü è alirmi a' á. ¹⁷ Kawö kiè Pan Kè Yöule Iwölöwoka Wa, e' kèwö tkö'uk a' kawöta. E' è kèwö wa ye' tö a' yerattsa Egipto á seraa. E' kueki a' kawöta e' kèwö tkö'uk. E' kèwö tkö'weraë a' tö kekraë. E' meneat dalöie a' á ena a' ditséwöpa datse a'

itöki aishkuö ta e'pa kos a. ¹⁸ Si' i' dör duas si' tsá, e' diwö dabom eyök ki tkël (14) e' tsáli a' kè kawö ta' pan yöule iwölöwoka wa ese ñuk dö si' i' ki diwö de dabom böyök ki et (21), e' tsáli eta a' tö inèmine. ¹⁹ Kawö kul e' shua a' kè kawö ta' pan wölöwoka seuk u a. Yi tö pan yöule iwölöwoka wa ese ñé ká kul e' shua, ká kua'ki wakpa ö Israel aleripa, e' ta ese wák kè kawö ta' senuk Israel aleripa shua. ²⁰ E' kueki ì kos yöule pan wölöwoka wa, ese kè ñar yës. Wé a' tso'rö ee ta a' kè kawö ta' pan yöule iwölöwoka wa, ese ñuk.' ”

²¹ Eta Moisés tö Israel aleripa kueblupa dapa'wé ta ichéitö ia: “A' wakpa bil ekké yú obeja ö chibo klö'uk etö etö, tsúmi a' u a' yamipa a. Ittówa, Jehovah tö se' tsatkere i'ñe, e' kéwö tkö'woie. ²² Ipé klö'ú tka' a. Eta kakö kiè hisopo e' ulá klö'ú eyök, e' nuúka pé wa, e' wa u wékkö kátke patiúka. Kè a' e' yökulur u a kam ká ñir e' yöki. ²³ Mik Jehovah tkòmi egiptowak ttökulur, eta ie' tö u wékkö e' kátke sué iauleka pé wa eta ie' damitkö u e' ttómik. Es Jehovah kè kawö mepa ibiyöchökwak tö s'ttekelur e' a a' ttökulur weshke. ²⁴ A' kawöta ttè i' kos dalöiök kekraë, ñies a' aleripa kos datse a' itöki e'pa kawöta idalöiök. ²⁵ Mik a' demi ká yé' Jehovah tö tö imeraë se' a ee, eta a' kawöta kawö i' tkö'uk. ²⁶ Mik a' ala'r tö ichaké a' a: ‘jIók se' tö kawö i' tkö'weke?’, ²⁷ eta a' kawöta iutök: ‘Yiwak i' ttekesö Jehovah dalöioie ie' tö se' tsatké' egiptowak ulá a e' kueki. Mik ie' bakmi egiptowak ttökulur, eta ie' bakmi se' Israel aleripa u ttómik kè dè'wa. Es ie' tö se' yamipa tsatké'lor.’ ”

Eta Israel aleripa e' tkélur kuché ki Jehovah dalöioie. ²⁸ E' ukuöki ta ie'pa mía iwakanewé wes Jehovah tö iché Moisés ena Aarón a es.

Ala'r wëpa kibipa esepa duolur

²⁹ Ká shaböts Jehovahä tö egiptowak ala'r wëpa kibipa esepa kôs ttélur seraä. Egipto blú tso' s'wökirie e' alà wëm kibi e' duowä. Egiptowak malepa icha kôs dò s'tso' wötëule s'wöto wé a e'pa ala'r wëpa kibipa e'pa duolur ñies. Ñies iyiwak alà wë'ñie kibi e' kôs duolur. ³⁰ E' nañewe Egipto blú ena ikuëblupa ñies egiptowak kôs e'pa e' kékarak seraä iuk ème. Kè u ku' yës e' kè a s'nu ku'. ³¹ E' nañewe Egipto blú tö Moisés ena Aarón tsuk patké ta ichéitö ia:

—A' yúshka a' yamipaë. A' e' skó bánet sa' yökí. A' yúshka Jehovahä kikökka wës a' tö iyë' kuaë es. ³² Iyiwak kôs tsúmi wës a' kî ikiane es. A' yúshka sa' yökí. Ñies a' kköchó Jehovahä a as ie' ye' kimù.

³³ Eta egiptowak tö iché Israel aleripa a: “A' yúshka betbet sa' yökí. A' kè mine e' ta sa' ulitane duöralur.” ³⁴ Israel aleripa tö harinachka, kè wötuule iwölöwoka wa, ese patrëwä tkä'è idatsi' a iéka ppéka kuli' kî ta imíyal. ³⁵ Ie'pa tö orochka ena inukölchka ena datsi' e' kôs kak kié egiptowak a wës Moisés tö iyë' ia es. ³⁶ Jehovahä tö egiptowak ké Israel aleripa dalöiök e' kueki ie'pa tö íyi kôs kak kiérakitö e' mé Israel aleripa a. Es Israel aleripa tö egiptowak íyi bua'buä e' kôs tsémi.

Israel aleripa e' yélur Egipto a

³⁷ Israel aleripa e' yélur Ramsés, míyal Sucot. Ie'pa wëpa kibineonetke döka 600.000. Alakölpa ena ala'rla kè shtaoule. ³⁸ Ie'pa ta pë' kua'kípa mí ñies taië. Ñies iyiwak mírak iwä taië obeja ena chibo ena baka. ³⁹ Egiptowak tö Israel aleripa ka' e' yöktsa bet kè wä kawö meneat ie'pa a uloie, e' kueki ie'pa wä harinachka mir kè iwölöwoka ta'. E' wa ie'pa pan yué ñalä kî.

⁴⁰ Israel aleripa bak senuk Egipto duas dōka cien tkëyök ki dabom mañayök (430). ⁴¹ Ie'pa sené Egipto duas dōka cien tkëyök ki dabom mañayök (430) tas, eta e' nañewe wōshaë ta ie'pa e' yélur Egipto a iditséwö wa iditséwö wa wes ñippökwakpa taië es. ⁴² E' nañewe Jehová tö ie'pa kkö'né buaë as ie'pa e' yòlur Egipto a. E' kueki nañewe e' kèwö kawōtä tkö'wè wöñine wa duas bit ekkë kekraë Jehová dalöioie.

Wes Israel aleripa ké itsatkëne e' kèwö tkö'uk

⁴³ Jehová tö iché Moisés ena Aarón a:

“Ye' tö a' tsatkeke egiptowak ulà a e' kèwö tkö'uk a' kawōtä i' es: Ká kuä'ki wakpa esepa kè kawö ta' obeja ö chibo tteke a' tö e' kèwö ska' ta ese chkà katök. ⁴⁴ Erë ká kuä'ki wakpa wëpa ena alakölpa wëpa to'ttsatke a' tö kanè mésoie ena e' wëpa tottola kkuölit tëule tsir, esepa è tö ikatèmi. ⁴⁵ Erë ká kuä'ki wakpa tso' shkar ö kanëblök inuköl klö'uk, esepa kè kawö ta' ikatök. ⁴⁶ A' kawōtä chkè e' katök weshkë. A' kè kawö ta' chkè e' tsukmi u'rki yës. Nies a' kè kawö ta' idichéwö pukwa. ⁴⁷ Israel aleripa ulitane kawōtä kawö e' tkö'uk. ⁴⁸ Erë a' shua ká kuä'ki wak tso' senuk esepa éna kawö e' tkö'wak a' ta Jehová dalöioie e' ta as itö itkö'üñak. Erë kewe ie'pa tö iyamipa wëpa ulitane tso' ie' u a e'pa keraë itóttola kkuölit tók tsir. E' ukuök i' ta ie'pa kawö tkö'wèmi a' ta a' yamipaie. Erë wëpa kè tottola kkuölit tëule tsir esepa kè kawö ta' a' kawö tkö'uke e' chkè katök. ⁴⁹ A' ulitane ena ká kuä'ki wakpa serke a' shua e' kawōtä ttè i' dalöiök ñikkë.”

⁵⁰ Israel aleripa tö ttè i' kos iuté wes Jehová tö iché Moisés ena Aarón a es. ⁵¹ E' diwö Jehová tö Israel aleripa yélur Egipto iditséwö wa iditséwö wa wes ñippökwakpa taië es.

13

¹ Jehová tö iché Moisés a:

² “Israel aleripa ala'r wëpa kibi esepa kōs dör batse'r ye' a. Ñies a' iyiwak alà tsá wë'ñe e' kōs dör batse'r ye' a. E' kueki e' kōs bló ye' a.”

³ Etā Moisés tö iché Israel aleripa a: “I'ñe Jehová tö a' yekettsa Egipto a ie' diché taië e' wa. Ká i' a a' weine siarë kaneblok egiptowak a kè patuè ta'. E' kueki a' er anú diwö i' ska'. A' kè kawö ta' pan yöule iwölöwoka wa ese ñuk. ⁴ I'ñe a' e' yökettsa, si' i' kiè Abib e' a. ⁵ Mik a' demi ká muk Jehová kablë' se' yépa bak ká iaiaë e'pa a ee, etā a' kawöta kawö i' tkö'uk si' i' a. Ká e' ki iyi ulitane tskir buaë, iwà wör buaë shute. Ká e' dör canaánwak, hititawak, amorreowak, heveowak ena jebuseowak, e'pa ká. ⁶ A' kawöta kawö i' tkö'uk i' es: Ká kul shua a' kè kawö ta' pan yöule iwölöwoka wa ese ñuk. Kawö e' diwö bata, etā kawö tkö'weraë bua'ie Jehová dalöioie. ⁷ Kawö kul e' shua a' kè kawö ta' pan yöule iwölöwoka wa ese ñuk. Pan wölöwoka ena pan yöule iwölöwoka wa ese kōs kè kawö ta' se'wè a' tö a' ká kōs e' a. ⁸ E' diwö ta' a' tö ichó a' ala'r a: Kawö e' tkö'weke se' tö, e' wà dör tö Jehová tö se' yè'lur Egipto a. ⁹ Ie' tö se' yè'ttsa Egipto a idiché taië wa, e' kueki se' dör ie' icha. Mik se' tö kawö e' tkö'weke, etā e' tö se' ulitane a ieri meraë as Jehová ttè ki se' er me'rie. E' dör wēs se' e' wakyuò se' wötsa ki ena se' ulà kkue ki es. ¹⁰ E' kueki a' kawöta kawö e' tkö'uk duas bit ekkë idiwö i' è wa.

¹¹ “Ká iaiaë Jehová tö iyë'at a' yépa a' tö ie' tö canaánwak ká meraë a' a. Mik ie' wā a' demi ká e' a, ¹² etā a' kawöta a' ala'r wëpa kibi esepa kōs blök ie' è a e'pa kōs dör ie' icha, e' kueki. Ñies a' iyiwak parke kōs wë'ñe, e' kibi kōs e' dör ie' icha, e' kueki ese kawöta blè ie' è a. ¹³ Etā obeja wë'ñe pupula ö chibo wë'ñe pupula e' mú a' tö burro alaki

e' alà wě'ñe kibi e' skéie burro alà tsatkoie. Erë a' kè a' e' patuak es, e' ta burro alà wě'ñe kibi e' kuli' púwa. Es a' kawöta a' ala'r wëpa tsá kune esepa kos skéie iyiwak muk itsatkottsá. ¹⁴ Aishkuö ta mik a' ala'r tö a' chakeke tö: '¿Iók a' tö ikanewè i' es?', eta iütó: 'Jehová tö se' yě'ttsa Egipto a idiché taië e' wa. Ee se' bak weinuk siarë kanablök kè patuë ta'. ¹⁵ Mik Egipto blú er tē'wa darërëë, ie' kè wa kawö mène se' a e' yöktsane ie' ká a, eta Jehová tö egiptowak ala'r wëpa tsá kune e'pa kos ttélur. Nies iyiwak alà wě'ñe kibi e' kos ttéluritö. E' kueki se' tö se' iyiwak alà wě'ñe kibi, ese kos meke Jehová a. Nies se' ala'r wëpa tsá kune, ese skéie iyiwak mekesö Jehová a itsatkottsá. ¹⁶ E' kueki kawö i' tkö'ú as kè a' éna ichöwa tö Jehová tö a' yě'ttsa Egipto a idiché taië e' wa. E' dör wes se' e' wakyuö se' wötsa ki ena se' ulá kkue ki es.' ”

Jehová tö Israel aleripa wëttseke mò wa

¹⁷ Mik Egipto blú tö Israel aleripa émi, eta Skéköl tö ibikeitsé tö Israel aleripa mú kè ñippò filisteowak ta, e' ta ie'pa bitumiane Egipto. E' kueki ie' kè wa ie'pa wëttsenemi ñalá michoë filisteowak ká a e' wa, e' dör ñalá yësyësë. ¹⁸ E' kueki ie' tö ie'pa wëttsémi bánet kamië ñalá tköke ká sir po e' shua döttsa dayë kiè Dayë Mat e' ska'.

Israel aleripa e' yě'lur dapauleka wes ñippökwakpa taië e' e' dapa'ù es. ¹⁹ Moisés wa José sik kèchke e' mítser ie'pa ta ñita. Kam José blërwa e' yöki ie' tö iyë' iëlpa a: “Moki Skéköl dörane a' tsatkök. Mik e' wà tka, eta ye' sik tsúmi a' ta.” Es ie'pa tö kawö mé ñi a. E' kueki Moisés wa José sik mítser ie'pa ta.

²⁰ Eta Israel aleripa e' yélur ká kiè Sucot míyal ká kiè Etam, ee ie'pa e' tséat. Ká e' ate ká sir po e' kkömik tsinet.

²¹ Niwe ta Jehová tö ie'pa wëttseke mò àr taië alabo e' wa. E' mir ie'pa yöki kewe ñalá kkachoie ie'pa a. Nañewe ta mò

e' wõnarke bö'wõie dalöburke. E' wa ie'pa shkõmir wes ká ñiwe es. ²² Ñiwe ta mò e' mir kekraë ie'pa yöki kewe. Nañewe ta mò e' wõnarke bö'wõie e' mir ie'pa yöki kewe.

14

Israel aleripa tkattsa Dayë Mat a

¹ Etá Jehovahá tö iché Moisés a:

² “Ichó Israel aleripa a: A' yúne a' itò wane ta a' e' tsúat ká kiè Pi-hahiroṭ e' wõshá. Ká e' até ká kiè Migdol ena dayë kkõmik e' shushá, ká kiè Baal-sefón, e' wõshá. E' wõshá dayë kkõmik tsinet úla yuó. ³ Es Egipto blú tö ibikeitseraë: ‘Israel aleripa kè wá ijcher wé imi'mirö. Ie'pa cholurmi ká sir po, e' shúa.’ ⁴ Erë ye' tö ie' er terawá darëre as ie' tö a' tötiümi. Ye' e' alöraká ie' ki ena ñippökwakpa kôs ki, e' wa ye' dalöierdaë tajë. Egiptowak ulitane wá ijcherdaë tö mokí ye' dör Jehovahá.”

Etá Israel aleripa tö iwakanewé es. ⁵ E' dalewa Egipto blú wõki ibiyò demi tö Israel aleripa tkayal. Ie' ena ikuẽblupa erbikéne kuá'ki ta ichérakitö ñi a: “¿Wes se' tö ì wamblé i' es? ¿lie se' tö Israel aleripa émi ta yi kanablömiia se' a?”

⁶ E' ukuõki bet ta Egipto blú tö ikarreta tso' ñippoie e' tsuk patké ta ñippökwakpa patkéitö ñi dapa'uk. ⁷ Etá imía Israel aleripa itõki karreta ñippoie ibua'buá dõka cien teryök (600) ekkë. Egipto karreta ñippoie e' malepa kôs mírak iwá ñies. Karreta kôs e' a ñippökwakpa wõkir shkõke ek ek. ⁸ Jehovahá tö Egipto blú er darë'wéwá as ie' mi' Israel aleripa itõki eré ie'pa yënettsa Egipto a Jehovahá diché tajë wa.

⁹ Etá Egipto ñippökwakpa mirwá kabaio ki, karreta ki, e'pa kôs tö Israel aleripa tötiémi kuérakitö wé Israel aleripa tso' dayë kkõmik ká kiè Pi-hahiroṭ e' o'mik ena

ká kiè Baal-sefón, e' wöshaë. ¹⁰ Mik Israel aleripa isuë tö egiptowak datse, e' tö ie'pa suawé taië. Ie'pa kköché taië Jehovah á tö sa' tsatkó. ¹¹ Moisés á ichérakitö:

—¿Ima be' iklö'wé pö kè tá' Egipto, e' kueki be' tö sa' yé'ttsá duökwa íe ká sir po shua? ¿Iók bö iwamblé es sa' tá? ¿Iie be' tö sa' yé'lur Egipto á? ¹² Kuaë sa' tö be' a iyë' Egipto: 'Sa' múat kanéblök bèrè egiptowak á. ¿Sa' weirke siarè kanéblök egiptowak á, e' dör bua' sa' á duökulur íe ká sí poë á e' skéie!'

¹³ Erë Moisés tö iiüté:

—Kè a' tö egiptowak suepaia. E' kueki kè a' suanuk. A' e' tkówa darërëë. I'ñe Jehovah tö a' tsatkeraë e' saú. ¹⁴ Kè se' tkinuk ì ki. Jehovah ñippöraë se' skéie.

¹⁵ Jehovah tö iché Moisés á:

—¿Kè be' kköchökia ye' á! Ichó ie'pa á tö a' shkó wówí è. ¹⁶ Be' shko kéli kóka dayë tsaka as dayë blatënar ñalaie shkotkö poppo dayë shua. ¹⁷ Erë ye' tö ie' er terawa darërë as ie' tö a' tötiümi. Ye' e' alöraka ie' ki ena iñippökwakpa kos ki, e' wa ye' dalöierdaë taië. Egiptowak ulitane wa ijcherdaë tö moki ye' dör Jehovah. ¹⁸ Egiptowak ulitane wa ijcherdaë tö moki ye' dör Jehovah.

¹⁹ E' wöshaë tá Skököl biyöchökwak mirwa Israel aleripa yöki kewe e' e' mane'wéttsane ie'pa tsikkane. Nies mò àr taië alabo e' mía ie'pa tsikkane. ²⁰ Es mò e' atë Egipto ñippökwakpa ena Israel aleripa e' shusha. Egiptowak kke mò ettaie dör ttsetseë, e' kueki ie'pa tso' ká ttsetse á. Erë Israel aleripa kke mò e' dalöburke taië ká ñiwe sù. E' kueki egiptowak kè ulà dè' Israel aleripa ska' e' nañewe.

²¹ Etá Moisés ulà kéká dayë tsaka tá Jehovah tö siwa' bitsiwéka darërëë datse diwö tskirke e' éka. E' bitsine nañëë dayë ki. E' tö dayë blatée shusha. Es Jehovah tö ká

ulat poppo yué ñalaie dayë shuà ie'pa a shkotkö. ²² Ie'pa tkami ká poppo a. Es dayë wötuki atë wí'kë iö'kë.

²³ Età egiptowak ñippökwakpa mirwà kabaio ki ena karreta ki e'pa kos tö Israel aleripa tötiémi dayë a. ²⁴ E' bla'mi ká ñirketke età mò wöñarke bö'wöie e' shuà Jehová tso' egiptowak sauk. Ie' tö ie'pa suawéka taië e' tö ie'pa wöa ká chöwéka taië. ²⁵ Ñies ie' tö ie'pa karreta wöshki kos e' wötélur dó a as kè ishkò bet. Ie'pa tö iché ñi a:

—Mishka Israel aleripa yöki. Jehová tso' ñippök se' ta ie'pa tsatkoie.

²⁶ Jehová tö iché Moisés a:

—Be' ulà kóka dayë tsaka as iwöiërwane Egipto ñippök-wakpa ki.

²⁷ Moisés ulà kéka dayë tsaka. Mik ká ñine, età dayë wöiënewane es. Mik egiptowak mí tköshkar, età dayë wöiënewa ie'pa ki. Es Jehová tö ie'pa ewéwa dayë a. ²⁸ Es Egipto ñippökwakpa mineyal Israel aleripa itöki e'pa kos durulune seraa dayë a ikabaioë. Egipto blú ñippökwakpa e' kè atë yës ttsé'ka. ²⁹ Erë Israel aleripa tkami buaë dayë a dò wishet ká sí ki, dayë wötuki wí'kë iö'kë e' shusha.

³⁰ E' kéwa Jehová tö Israel aleripa tsatkée egiptowak ulà a. Ie'pa tö egiptowak nu sué dayë kkömik. ³¹ Mik ie'pa tö isué tö wes Jehová tö egiptowak ewéwa idiché taië e' wa, età ie'pa tö ie' dalöié taië. Ie'pa er blé ie' mik ñies itteköl Moisés e' mik.

15

Moisés tö Jehová kikéka ttsè wa

¹ Moisés ena Israel aleripa ttsé Jehová kikoka ttsè i' wa:

“Ye' ttsöke Jehová dalöioie.

Kabaio taië ena iwákpa kos e' ewéwaitö dayë a.

Es ie' e' alé taië shütë ie'pa ki.

² Ye' tso' ttsök Jehová è a.
 Ie' tö ye' a idiché mé. Ie' tö ye' tsatkée.
 Ie' dör ye' Këköl. Ye' kawöta ie' kikökka buaë.
 Ie' dör ye' yé Këköl. Ye' tö ie' dalöieraë er moki wa.
³ Ie' dör ñippökwak darërëë bua'ie.
 Jehová e' dör ie' kiè.

⁴ Egipto blú karreta tso' ñippoie ena ie' ñippökwakpa
 e'pa kos émi dayë a Jehová tö.
 Egipto blú ñippökwakpa bua'bu
 e'pa kos duolur se Dayë Mat a.
⁵ Ie'pa katsirulune dayë shua wes ák es.
 Dayë iskië e' è me'r ie'pa ki.

⁶ A Jehová, be' ulà bua'kka diché taië,
 e' wa be' tö be' bolökpa batsélor.
⁷ Ie'pa demi ñippök be' ta,
 erë ie'pa kos ewéwa be' tö be' diché taië, e' wa.
 Be' uluneka ie'pa ki,
 ta ie'pa ñanewa wes kakö sí es.

⁸ Dayë wöikébö darërëë
 ta iwöklönewaie wi'kë io'kë
 mia wes ka ukuö es.
 Dayë wöklönewa, kè shkoku'ia.
⁹ Be' bolök e' ttséka taië ta iché:
 'Ye' mi' ie'pa itöki wéyö ikuérö
 ta ee ì mirwarak iwa e' yerattsayö iulà a,
 e' wà tierayö kos ye' ki ikiane ekkë.
 Ye' tabè yeratta ñaléka,
 e' wa yö ie'pa tterawa.'

¹⁰ Erë be' tö dayë wöiké ta e' tö ie'pa ttélur.
 Ikatsinewa dayë a wes tabechka es.

11 A Jehová,
 ;Wépa skà kiekerakitö “skököl”, esepa kôs tsata be' dör!
 ;Kè yi dör batse'r taië wës be' es!
 ;Kè yi diché ta' taië wës be' es!
 ;l kè or yi a ese wè be' tö buaë, e' tö sulitane tkiwèwa!
 ;Sulitane kawöta be' kikökka!

12 Be' ulà bua'kka kéka
 ta iyök tö ie'pa maléwa.

13 Be' tö sa' tsatkée. Be' éna sa' dalër taië,
 e' kuëki be' tso' sa' wëttsuk.

Be' wa sa' mi'ke be' diché wa dò wé be' wák serke eë.

14 Mik ká ulitane wakpa wa e' jchenewa,
 eta ie'pa painuraë suane è wa.

Filisteowak krardawa suane è wa,

15 Edomwak wökirpa chkerdawa suane è wa,
 Moabwak wökirpa painuraë taië.

Canaánwak ulitane kësik kôs e' chörawa yës.

16 A Jehová, jas ie'pa tkirwa! jas ie'pa suar taië!

Be' diché wa as ie'pa at kè tiriä suane kuëki
 dò mik sa' ulitane dör be' icha e'pa tka eta.

17 A Jehová,

Sa' tseramibö döka be' kabata buaë e' a.

Eë sa' serdaë buaë kekraë.

Kabata e' shukitbö be' a senoie.

Eë be' wák e' wé yué e'dör yöbië.

18 Jehová tso' se' wëttsuk s'blúie kekraë.”

María tö Jehová kikéka ttsè wa

19 Mik Egipto blú ñippökwakpa tkawa dayë a kabaio ki,
 karreta ki, eta Jehová tö dayë wöiéwane ie'pa ki erë Israel
 aleripa tka buaë ká poppo a. 20 E' ukuöki ta Jehová tteköl

kiè María, e' dör Aarón kutà, e' tö ma'ma klö'wéwā ttsoie, tã alakölpa kos mí ie' itökì klötökerak es ima'ma blardami.

²¹ E' dalewa María ttsöke i' es:

¡A' ulitane ttsó Jehová kíkoka!

Kabaio ena iwákpa uyéwāitö dayë a.

Es ie' e' aléka ie'pa kì.

Jehová tö di' bacha'bachaë e' bua'wéne.

²² Moisés tö Israel aleripa ké e' yöktsa Dayë Mat e' kkömik. Ie'pa míyal ká sir poë kiè Sur e' a. Eë ie'pa shkére ká mañat etã kè ie'pa wã di' kune yè yës. ²³ Mik ie'pa demi ká kiè Mará, etã eë di' tso' bacha'bachaë, kè yar ie'pa a. E' kuekì ká e' kiè mékarakitö Mará*

²⁴ Etã Israel aleripa tö Moisés chémi suluë. Moisés chakéraitö: “¿Ì yèmisö?” ²⁵ Etã Moisés tö Jehová a ikié tö sa' kímú. Etã Jehová tö ie' a kal tsitsir kkaché elka e' iéwāitö di' a etã di' baché chowa de buaë yè.

Eë Jehová tö ittè dalöiëno mé ie'pa a, ñies ie'pa ma'wéitö isuöie tö ie'pa tö idalöiëmi. ²⁶ Ie' tö iché ie'pa a: “Ye' dör Jehová. Ye' dör a' Këköl. Ye' dör a' bua'ukwak. Ì cheke ye' tö a' a e' ttsé a' tö, e' iüté a' tö ñies a' sené buaë wës ye' kì ikiane es, e' tã ye' kè tö a' we'ikepa ì sulu patkë'yö egiptowak kì ese wa.”

²⁷ E' ukuökì tã ie'pa demi ká kiè Elim. Eë di' tum tso' dökã dabom eyök kì böt (12). Ñies ì klò tso' dikó klò sù ese tso' dabom kuryök (70). Eë ie'pa e' tséat di' kkömik tsinet.

16

Jehová tö Israel aleripa tié chkè kiè maná e' wa

* 15:23 Mará: Hebreoie Mará e' wà kiane ché ì bacha'bacha.

¹ E' ukuöki ta Israel aleripa ulitane e' yélur ká kiè Elim míyal ká sir poë kiè Sin ee. Ká e' atë Elim ena Sinaí, e' shusha. Ie'pa e' yé'ttsa Egipto e' ki si' de et ki shaböts. ² Etá ee ká sir poë shua ie'pa ttémi taië kësik wa Moisés ena Aarón ki. ³ Ie'pa tö iché iarak:

—Jehová tö sa' ttópalur Egipto! Ee sa' e' tulökeser ù tulturka wà iëule chikchië chkè wa e' o'mik ta sa' bak iwà katök wë' kos sa' ki ikiane ekkè. Erë a' wa sa' dé'bitu ká sir po i' a sa' ulitane ttowá bli wa.

⁴ Jehová tö iché Moisés a:

—Súyö pan da'wè siwa' ki a' a. E' shtó ká bit ekkè. Erë ishtó kos ñnar ká etkè ekkè è. Ye' ki ikiane suè tö wépa tö ye' ttò iutèmi ena wépa kè tö ye' ttò iutepa. ⁵ Ká de teröl e' bule es ta a' tö chkè kí shtó wë' katar ká böt ekkè. Es a' tö iú kekraë.

⁶ Etá Moisés ena Aarón tö iché Israel aleripa a:

—I'ñe tsáli ta a' tö isueraë tö moki Jehová tö se' yé'lur Egipto a. ⁷ A' ttöke kësik wa e' ttsé ie' tö, e' kueki bule bla'mi ta ie' wák olo taië dalölöë e' sueraë a' tö. Ì cheke ie' tö sa' a e' è chökne sa' tso' a' a. E' kueki a' kè ulurku' sa' ki. A' ulurke ie' ki.

⁸ Ñies Moisés tö iché iarak:

—A' ulurke taië e' sué Jehová tö. E' kueki i'ñe tsáli ta ie' tö iyiwak chkà patkeraë a' a. Bule bla'mi ta pan patkeraëitö a' a ñè taië kos a' ki ikiane ekkè. Sa' kè dör yi, as a' ulur sa' ki. A' ulurke Jehová ki.

⁹ E' ukuöki ta Moisés tö iché Aarón a:

—Ichó Israel aleripa a tö a' ttöke kësik wa e' ttsé Jehová tö e' kueki a' e' dapa'ú Jehová wörki.

¹⁰ Aarón tso' ttök ie'pa ta, e' dalewa ie'pa ulitane ká sué ká sir po e' ëka. Ie'pa isué tö Jehová olo dalölöë dettsa mò tso' ie'pa wëttsuk e' a. ¹¹ Etá Jehová tö iché Moisés a:

¹² —Israel aleripa ttöke kësik wa, e' ttséyö. Be' ttó ie'pa ta, ta ichó iarak: 'I'ñe tsáli a' tö iyiwak chkà kateraë. Bule bla'mi ta a' tö pan ñeraë qos a' ki ikiane ekkë. Es a' wa ijcherdaë tö ye' dör Jehová, e' dör a' Këköl.'

¹³ Ká e' tsáli ta taië dù debitu kaklö sù. E' tö wé ie'pa serke e' wà iéwa seraa. Eta bla'mi ta upa qos shkëne mò wöli è. ¹⁴ Mik mò wöli kaneka, eta itòà iski ì ate taklaie sabubula. ¹⁵ E' kè suule Israel aleripa wa. E' kueki mik ie'pa tö isué, eta ie'pa tö iché ñi a: “¿Dió dör i?” Eta Moisés tö iché iarak:

—E' dör pan mé Jehová tö a' a ñè. ¹⁶ Ie' tö ichè tö a' kawöta iuk i' es: A' tö ishtó eköl eköl qos a' tso' u a e' a ñnar ekkë è. Ishtó skátke böt ulatök wák eköl eköl a.

¹⁷ Eta Israel aleripa ishté wes ikéwö mène es. Welepa tö ishté bërëbërë, welepa tö ishté kibiie. ¹⁸ Mik ie'pa tö ima'wé, eta wé tö ishté taië ese icha kè bata ate. Wé tö ishté bërëbërë ese icha deka wé'. Ie'pa ulitane tö ishté eköl eköl qos ñnar ekkë è. Es sulitane ññ wé'.

¹⁹ Moisés tö iché ie'pa a: “Kè a' kawö ta' pan e' blök dò bule es.”

²⁰ Erë welepa kè wa Moisés ttò iütène. E'pa tö icha bata blé dò bule es. E' a öña iëneka ena ilabuneka suluë. E' kueki Moisés uluneka ie'pa ki.

²¹ Mik dîba ba'nebitu, eta pan e' diarolone, e' kueki ie'pa wakpa bik tö ishteke bla'mi qos ñnar ekkë. ²² Erë mik ká de teröl, eta ie'pa ishté dò ñnar ká böt ekkë. E' dör skátke tkël wák eköl eköl a. Eta Israel aleripa wökirpa mía ichök Moisés a. ²³ Eta Moisés tö iché ia:

—Jehová tö ichè tö a' kawöta iuk i' es: Bule dör eno diwö. Diwö e' dör se' a ie' dalöioie. A' kè kawö ta' ulök e' diwö wa. E' kueki ì aleke a' tö e' aló i'ñe. Ibata ate e' bló ñè bule.

²⁴ Età ie'pa tö iwé wes Moisés tö iché es. Ie'pa tö chkè bata e' blé dò bule es. Età kè ilane sulu, kè ia öña iëneka.
²⁵ Età Moisés tö iché ie'pa a:

—I'ñe dör eno diwö e' dör se' a Jehová dalöioie. I'ñe kè ì kuepa a' tö ñè u'rki. E' kueki chkè bata atë e' è ñú. ²⁶ A' ishtëmi kekraë dò ká teröl. Erë e' bule es dör eno diwö, e' diwö kè a' tö ì kuepa u'rki.

²⁷ Età eno diwö shua ie'pa welepa míyal chkè shtëk, erë kè iwà ì kune yës. ²⁸ Età Jehová tö iché Moisés a:

—¿E'ma kos a' tö ye' ttè dalösewemirö? ²⁹ A' éna íanú tö ye' dör Jehová, ye' tö eno diwö me'atbak a' a. E' kueki eno diwö e' chkè es ye' tö a' a chkè meke taië ñè ká böt ekkè. E' kueki a' ulitane kawöta senuk weshkë è eno diwö wa. Kè a' patkëne bänet.

³⁰ E' kueki Israel aleripa enuke diwö e' wa, kè kaneblën-erak.

³¹ Israel aleripa tö chkè shteke e' kiè méka maná* Iwà chkà dör saruruë wes suiyök es. E' dör blo'bloë wes pan yöule bul alí wa es.

³² E' ukuöki ta Moisés tö iché:

—Kanè i' me' Jehová tö se' a: 'Maná e' íó skátke böt ekkè ta íbló a' aleripa a kkachè as ie'pa tö chkè me' ye' tö a' a ká sir poë e' a mik a' yë'ttsayö Egipto eta, e' saù.'

³³ Età Moisés tö iché Aarón a:

—Tka' klö'ú et, e' a maná íó skátke böt ekkè. E' bló Jehová wörki as a' aleripa tö isaù.

³⁴ Età Aarón tö maná e' blé wé Jehová a íyi tso' blëule, e' kélkuö wöshaë wes Jehová tö iyë' Moisés a es.

* 16:31 maná: Hebreoie maná e' wà kiane chë ¿Dió dör i?

³⁵ Israel aleripa bak maná ñuk dò mik ie'pa demi wé pè serke ee eta. E' dör Canaán kkömik. Ie'pa bak maná ñuk duas döka dabom tkëyök (40) seraa.

³⁶ (Î wa Israel aleripa tö maná ma'wè, e' kiè ie'pa tö gomer. E' wà dör skátke blublu böt ekkë. E' dör litro böt ulatök.)

17

Áka di' dettsa

¹ Israel aleripa ulitane e' yélur ká sir po kiè Sin ee ta imía ñalá ki enaena wes Jehová tö iyè' iarak es. Ie'pa demirak ká kiè Refidim, ee ie'pa e' tséat. Erë ee di' kè ta' ie'pa a yè.

² E' kuëki ie'pa tö Moisés a di' kié kësik wa. Ie'pa tö iché ie' a:

—jSa' a di' mú yè!

Moisés iiüté:

—¿Ì kuëki a' tö ye' a di' kié kësik wa? ¿Íók a' tö Jehová wõñatkeke?

³ Ie'pa ersine taië e' kuëki ie'pa tö di' kiekerak kësik wa Moisés a. Ie'pa tö iché ie' a:

—¿Íók be' tö sa' ena sa' ala'r ena sa' iyiwak e' yè'lur Egipto a ttèwà ersir wa?

⁴ Eta Moisés kköché taië Jehová a ta ichéitö ia:

—¿Wes ye' ie'pa i' wèmi? jTsir eta ie'pa ye' ttèwà ák wa!

⁵ Jehová tö iiüté:

—Be' yú ie'pa wëttsë keweie. A' kuëblupa welepa tsúmiñak. Be' shko kéli wa be' tö di' kiè Nilo e' buk, e' tsúmi. ⁶ Be' yú Horeb kébata* a. Ee ye' be' paneke ák bërie tso' e' ska'. Mik be' tö ák e' ppé be' shko kéli wa, eta di' döratssa taië ie'pa a yè.

* 17:6 Horeb kébata: Kábata e' kiè ñies Sinaí kébata.

Età es Moisés tö iwakanewé Israel aleripa kueblupa wörki. ⁷ Israel aleripa tö di' ki' kèsik wa, e' kueki Moisés tö ká e' kiè méka Meribá.[†] Nies ie'pa tö iyë', "Sa' kè wà iklöne tö Jehová tö sa' kimèmi." E' kueki Moisés tö ká e' skà kiè méka Masá.[‡] Eë ie'pa tö Jehová wöñatkè' e' kueki.

Amalec aleripa ñippé Israel aleripa ta

⁸ Amalec aleripa debitu ñippök Israel aleripa ta Refidim.
⁹ Moisés tö iché Josué a:

—Be' tö se' wëpa wëlepa shushtë tsúmi ñippök Amalec aleripa ta. Bule ye' tso' kabata wöbata ki Skëköl shko kéli yaar.

¹⁰ Età Josué tö iwakanewé wës Moisés tö iché ia es ta imíyal ñippök Amalec aleripa ta. E' dalewa Moisés ena Aarón ena Hur míyal kabata wöbata ki. ¹¹ Mik Moisés ulà kéká, età Israel aleripa e' alöke ibolökpa ki. Erë mik ie' ulà éwa, età Amalec aleripa e' alöke ie'pa ki. ¹² Ie' ulà shtrinewá taië, e' kueki ie'pa ák yulé ie' a e' tkoie. Nies Aarón ena Hur e'pa tö ie' kimé iulà böt kökká siwa' ki as kè ishtrirwá. Es ie' ulà se'wé ñië siwa' ki dò katuine ekkè. ¹³ Es Josué ena Israel aleripa e' aléka Amalec aleripa ki tabè wa.

¹⁴ Età Jehová tö iché Moisés a:

—A' ñippè i' e' pakè shtëkà yëkküö ki as a' wakpa kè éna ichöwa kekraë. Ichó Josué a tö ye' tö Amalec aleripa ulitane ewerawa yës.

¹⁵ Età Moisés tö ák dapa'wéká ka'ie et iyiwak ña'woie Jehová dalöioie. E' kiè mékaitö "Jehová diché wa se' e' aléka." § ¹⁶ Ie' tö iché:

[†] 17:7 Meribá: Hebreoie kiè e' wà kiane chë ñippè. [‡] 17:7 Masá: Hebreoie kiè e' wà kiane chë s'ma'wè. § 17:15 Jehová diché wa se' e' aléka. Iwakpa ttò wa Moisés tö ikié Jehová nisi, e' wà kiane chë Jehová dör ye' bandera. Wësua e' kiéitö es ie' ulà kéká Jehová a wës bandera kéká es, e' wa ie'pa e' aléka e' kueki.

“jYe' ulà kékạ Jehovah ả ikiök ảs ie' tở se' kịmù!
jJehová ñippöraë Amalec aleripa tạ kẹkראë!”

E' kueki ie' tở ikiè mèkạ es.

18

Jetró de Refidim Moisés pakök

¹ Jetró dör ká kiè Madián e' sacerdote ena Moisés nuaki.* Kọs Skököl tở Moisés ena Israel aleripa kime', e' jcher ie' wạ. Ñies ie' wạ ijcher tở wẹs Jehovah tở Israel aleripa yè'lur Egipto ả. ² Moisés tở ilaköl Séfora e' patkè'mi iyé ska'. ³ Ie' tở ilà busi kiéwạ buaë ila'r bөл tạ. Séfora alà eköl kiè Guersón. Moisés tở iyè': “Ye' sene' ká kua'ki kị wẹs ká kua'ki wakpa es.” E' kueki Moisés tở ikiè mèkạ Guersón† ⁴ Ilà eköl kiè Eliézer. Moisés tở iyè': “Ye' yé Kököl e' dè'bitu ye' kịmuk. E' tở ye' tsatkè' Egipto blú ulà ả.” E' kueki ie' tở ikiè mèkạ Eliézer‡

⁵ Moisés úla yuékạ Skököl kẹbata ọ'mik tsinet. Eta ee inuaki Jetró e' de Moisés alaköl ena ila'r bөл, e'pa tạ. ⁶ Jetró tở iché Moisés ả:

—Ye' dör Jetró, be' nuaki, ye' debitu be' pakök. Be' alaköl ena be' ala'r bөл e'pa de ye' tạ ñies.

⁷ Moisés e' yéttsạ tạ inuaki shkẹ'wéitở buaë dalöiè wa wöalattse wa. E' ukuökị tạ idewarak weshkẹ. ⁸ Wẹs Jehovah tở Israel aleripa tsatké Egipto blú ena egiptowak ulà ả ñies wẹs ie' tở ie'pa kkö'né ì sulu tka ie'pa tạ ñalạ wa eta, e' kọs paké Moisés tở inuaki ả.

* 18:1 Jetró: E' kiè ñies Reuel, e' dör Moisés tayè kiè Séfora e' yé. Éxodo 2.21 saú. † 18:3 Guersón: Hebreoie s'kiè Guersón wà kiane chè ká kua'ki wak. ‡ 18:4 Eliézer: Hebreoie s'kiè Eliézer wà kiane chè ye' Kököl dör ye' kịmukwak.

⁹ Kapakè e' tò Jetró ttsë'wé buaë. Jehovah er bua' ché taijè Israel aleripa a. Ie' tò ie'pa tsatkè'lor egiptowak ulà a. E' kueki Jetró ttsë'ne buaë. ¹⁰ Ie' tò iché Moisés a:

—As sulitane tò Jehovah kikòka. Ie' tò be' ena be' wakpa kos tsatkè'lor buaë Egipto blú ena egiptowak ulà a. ¹¹ Ire' ye' tò isué tò moki Jehovah dör wépa kiekerakitö “skèköl” esepa ulitane tsata. Yi bak a' we'ikök kèsik wa, e'pa kos we'ikéitö siarè.

¹² Eta Moisés nuaki, Jetró, e' tò iyiwak klö'wéwa etò ña'wéitö Jehovah a idalöioie. Ñies íyi skà méitö ie' a idalöioie. E' ukuöki ta Aarón ena Israel aleripa kueblupa debitu chkök Moisés nuaki ta Jehovah dalöioie.

Moisés tò s'shulökwakpa kí yulé

¹³ Bule es ta Moisés e' tkésér ikula' ki Israel aleripa shulök. Ie'pa e' dapa'wé ièter ie' wörki ñiè bla'mi dò tsáli as Moisés tò ishulörak. ¹⁴ E' kos sué Moisés nuaki tò ta ichéitö Moisés a:

—¿Ì wamblök be' tso' ie'pa ta? Be' è e' tkésér ie'pa shulök ta ie'pa ièter ñiè be' panuk.

¹⁵ Moisés tò iüté:

—E'ma ie'pa wák de ye' ska' ittsök tò ima Skèköl tò ichè.

¹⁶ Mik ie'pa welepa ñippöke ñita, eta ie'pa datse ye' ska' ta ye' tò ie'pa ttè shuleke. Ñies ye' tò ie'pa patteke Skèköl ttè wa.

¹⁷ Moisés nuaki tò iché ia:

—Wes be' tò iweke e' kè dör buaë. ¹⁸ Be' shtrirwami. Ñies ie'pa tso' be' wörki e'pa shtrirwami. Kanè e' e' alökami be' ki. Kè be' a iwöklönuk ekörla. ¹⁹ A Moisés, ye' tò be' patteke e' ttsó. As Skèköl tò be' kimù. Be' kawöta ttök Skèköl ta ie'pa skéie. Be' kawöta ie'pa ñippöke e' chök Skèköl a as ie' tò ichò be' a tò wes ishuleke. ²⁰ Ie'pa wöbla'ú Skèköl ttè wa. Ikkachó ie'pa a wes ie'pa kawöta

senuk yësyësë. Ichó ie'pa a tö ì kiane Skëköl k_i tö ie'pa tö iwè. ²¹ Erë be' kawöta a' wëpa shushtök tseë be' kimuk ttè shuloie. Wëpa serke yësyësë, Skëköl dalöieta' tajë, kè e' watauta'ttsa ì sulu wambloie, esepa shushtó Israel aleripa shulök be' ta. Ishulökwakpa blató i' es. Israel aleripa mil biyök (1000) e' qos k_i ishulökwakpa múka eköl eköl. Mil biyök e' qos blabatsólor cien eyök (100) cien eyök doka dabop. Cien biyök e' qos k_i ishulökwakpa múka eköl eköl. Cien biyök e' qos blabatsólor dabom skeyök (50) dabom skeyök. E' qos k_i ishulökwakpa múka eköl eköl. Dabom skeyök qos e' blabatsólor dabom eyök dabom eyök doka skel. E' qos k_i ishulökwakpa múka eköl eköl. ²² Ie'pa tö Israel aleripa qos ttè shuleraë kekraë be' skéie. Erë ttè wé kè shulinuk ie'pa a ese bituraë ie'pa wa be' ska' shulè. Ttè wé shulirmi ie'pa a e' ta ese shuleke ie'pa tö. Eta es be' k_i kanè e' öshtëmi. Ie'pa tö be' kimèmi kanè e' wa. ²³ Skëköl tö be' ké iwakanéuk, ñies be' tö iwakanewé es, e' ta be' a ikatatkërmi. Ñies Israel aleripa qos mi'mine iu a ttsë'ne buaë.

²⁴ Eta Moisés tö inuaki ttò iuté. Iwakanewéitö wës inuaki tö iché ia es. ²⁵ Ie' tö Israel aleripa shua wëpa didir ese shushtë. E'pa mékaitö Israel aleripa shulökwakpaie. Welepa meneka mil biyök e' qos k_i ishulökwakpaie. Welepa skà meneka cien biyök e' qos k_i ishulökwakpaie. Welepa skà meneka dabom skeyök e' qos k_i ishulökwakpaie. Welepa meneka dabom eyök e' qos k_i ishulökwakpaie. ²⁶ Ie'pa tö Israel aleripa ttè shuleke kekraë. Ttè wé darërëë, ese mí ie'pa wa Moisés a shulè. Eta ttè wé tottola, ese shuleke ie'pa tö. ²⁷ E' ukuöki ta Moisés nuaki e' chéat ie' a ta imiáne ikaska'.

19

Israel aleripa demi Sinaí

¹⁻² E' ukuökí tã Israel aleripa e' yélur Refidim a demirak Sinaí. Ie'pa e' yé'lur Egipto, e' kí si' de böt kí ká et. Sinaí dör ká sir poë. Ee ie'pa e' tséat Sinaí kébata o'mik tsinet. ³ Etã Moisés míã kabata a ttök Skéköl tã. Ee Jehová tó ikié tã ichéitö ia:

—Ttè cheke ye' tó be' a e' chóné Israel aleripa a. E'pa dör Jacob aleripa. ⁴ Ichó ie'pa a: 'Ye' tó egiptowak we'ik e' su' a' tó. Nies a' wã ijcher tó wes ye' wã a' dë'bitü buaë íe ye' wörki wes pu wã ilala mi' ipik kí es. ⁵ Ká ulitane wakpa dör ye' icha. Erë ye' ttò iüté a' tó seraa, nies ttè mekesö ñi a e' wã iüté a' tó buaë, e' tã ká ulitane wakpa shüã a' döraë ye' icha chókíe. ⁶ A' döraë ye' sacerdotepaie. A' döraë batse'r ye' a.' Ttè i' kôs chó Israel aleripa a.

⁷ Etã Moisés biteãne, e' tó Israel aleripa kueblupa kôs dapa'wé. Ì ché Jehová tó ie' a e' kôs chéneitö ie'pa a. ⁸ Ie'pa ulitane tó iiüté ñikkëe:

—Ì kôs ché Jehová tó e' wã iüteraë sa' tó.

Etã Moisés míãne ttè e' chökne Jehová a. ⁹ Etã Jehová tó iché ia:

—Ye' ttò ttsó. Mochka tërdawã kabata kí taië e' shüã ye' datse ttök be' tã as Israel aleripa ulitane tó ye' ttöke be' tã e' ttsò. Es ie'pa tó be' ttè klö'weraë kekraë.

Etã ima Israel aleripa tó iiüté e' chéne Moisés tó Jehová a. ¹⁰ Jehová tó iché ia:

—Be' yú Israel aleripa batse'uk í'ñe ena bule. Nies ichó iarak: 'a' datsi' skuólor.' ¹¹ Ye' dör Jehová, e' datse böiki Sinaí kébata a ie'pa ulitane wörki, e' kueki ie'pa batse'ú as ie'pa tso' batse'r böiki yöki. ¹² Kabata wakyuó shkit as kè yi mi'tkö e' wishet. Ichó iarak: 'A' kè a kawö tã' shkökwa

iwakyöne e' wishet. Ñies a' kè a kawö ta' shkökwa tsinet ipamik. Wépa tkawa e' wishet esepa duörawa. ¹³ Yi míwa ee ese kè kawö ta' kè ulà wa. Ese kawöta ttèwa ák wa ö sulè wa. Kè a' tkinuk tö se' idir ö iyiwak idir, a' kawöta ittökwa. Mik a' tö duk blar ttsé e' è ta' a' dömiwa tsinet kabata o'mik.'

¹⁴ Etá Moisés biteane tö Israel aleripa batse'wé ta' ie'pa ulitane datsi' skuélor. ¹⁵ Moisés tö iché ia:

—A' ulitane e' kk'ónú batse'ne böiki yöki. E' dalewa kè a' senukka alakölpá ta.

¹⁶ Böiki es bla'mi ta kabata a ká wöñane alá blane taië. Mò taië dettsa kabata e' ki. Ie'pa tö ittsé tö duk blane taië, e' tö ie'pa suawé taië painékaie. ¹⁷ Etá Moisés tö Israel aleripa tso'rak iwákpa u a e'pa yélur tsémi Skököl wörki. Ie'pa e' wökl'wérak kabata kuli' a tsinet. ¹⁸ Jehová dettsa Sinaí kébata ki bö' shua, e' kuëki kabata e' mía shkle ème. Shkle e' wër wes të shkle butrò es. Kabata kos wötirke darërëë. ¹⁹ Duk kí blarke taië shute. Moisés ttöke ta Skököl tö ie' iuteke alá blar ttsëë.

²⁰ Jehová dettsa kabata kakkeë, e' wöbata ki ta Moisés kiékaitö ee. Moisés tkaka ee, ²¹ ta Jehová tö iché ia:

—Be' e' ówane ta ichó ie'pa a: 'Kè a' tkökbitu wé iwakyöule e' iöshet ye' weblök dö' ie'pa duölur taië.'

²² Ñies wépa kanéblöke ye' a sacerdotepaie esepa kawöta e' batse'uk buaë dö' ñies ye' tö ie'pa ttèlurmi.

²³ Etá Moisés tö Jehová iuté:

—Be' tö sa' ké iwakyuök as kè ie'pa döwa kabata a tsinet. E' kuëki kè ie'pa bitúpa kabata i' a.

²⁴ Etá Jehová tö iché Moisés a:

—Be' yúne ta Aarón tsúbitu e' ta. Erë a' sacerdotepa ena Israel aleripa malepa e'pa kè kawö ta' shkökbitu wé ye' tso' ee dö' ye' tö ie'pa ttèlur.

²⁵ Età Moisés biteane Israel aleripa ska' ta' ì ché Jehovahá tö ie' a' e' chéne ie' tö ie'pa a.

20

Ttè dalöiëno dökä dabop

¹ Skököl tté ta' ichéitö i' es:

² “Ye' dör Jehovahá. Ye' dör a' Këköl. Ye' tö a' ye'lur Egipto wé a' bak weinuk siarë kanè wa eë.

³ “Kè a' kawö ta' këkölpä skà dalöiök. Ye' è dalöiö a' Këkölie.

⁴ “Kè a' kawö ta' ì diököl yuök dalöiè yës. Ì kos tso' ká jaì a' ena ká i' a' ena dayë a' ena íyök dikia, e' kos diököl kè yuar a' tö dalöiè. ⁵⁻⁶ Ye' dör Jehovahá. Ye' dör a' Këköl. A' tö këkölpä kuä'ki dalöié, e' kè dalë'ttsënuke ye' a. Wépa ye' suè suluë esepa we'ikeraëyö, ñies ileripa dò inukököpaë e'pa we'ikeraëyö. Erë wépa tö ye' dalëritseke ena ye' ttè dalöiëno e' iuteke, esepa ena iëtkuöpa dökä mil e' dalëritseraëyö. E' kuëki kè a' e' tulökwa kuchëwö ki íyi ñekkë kos wörki idalöioie.

⁷ “Ye' dör Jehovahá. Ye' dör a' Këköl. Ye' kiè kè arit-sar éanas íyi sulu wambloie. Yi tö e' wamblé ese wák we'ikeraëyö.

⁸ “Eno diwö e' bló Ye' è dalöioie. E' kè chökwa a' éna. ⁹ Semana bit e' a' kawö tso' kul. Kawö teröl e' dör a' wákpa a' kanebloie. ¹⁰ Erë kawö teröl e' bule es e' dör eno diwö ye' dalöioie. E' kèwö a' a' kè kawö ta' kanëblök. Ñies a' ala'r ena a' kanè mésopa ena a' iyiwak ena ká kuä'ki wakpa serke a' ska', e'pa kos kè kawö ta' kanëblök e' diwö a. ¹¹ Ye' dör Jehovahá. Ye' tö ká i' ena ká jaì ena dayë ena íyi ulitane e' kos yö' ká teröl shua. E' bule es ta' ye' eni', e' kuëki kawö e' batseoyö me'atyö a' a' eno diwöie ye' dalöioie.

¹² “A' yé ena a' mì e'pa dalöiö as a' ser ká taië ká mekeyö a' a e' a.

¹³ “Kè a' kawö ta' s'ttökwa.

¹⁴ “Kè a' kawö ta' s'senewabak dalöseukwa.

¹⁵ “Kè a' kawö ta' akblök.

¹⁶ “Kè a' kawö ta' s'kkatök kachè wa.

¹⁷ “Kè a' kawö ta' o'ka u kkechök. Nies ilaköl ena ikanè mésopa, alakölpa ö wëpa, ena iyyiwak kos ena ì kos tso' iwa, ese kè kkechar.”

Israel aleripa suane Skököl yöki

¹⁸ Mik Israel aleripa ulitane tö alá blarke e' ttsé ena iwöñarke e' sué ñies duk blarke taië e' ttsé ena shkle butrökeka taië kabata a e' sué, eta e' yöki ie'pa suane taië painékarak taië. Ie'pa iëter isauk kamië. ¹⁹ E' kueki ie'pa tö iché Moisés a:

—Be' ttó sa' ta, eta sa' tö be' ttò dalöieraë. Erë kè sa' ki ikiane tö Skököl ttò sa' ta dö' sa' duòlur.

²⁰ Moisés tö iiuté:

—Kè a' suanuk. Skököl dettsa a' ma'uk isuöie tö moki a' tö ie' dalöieke. Ie' ki ikiane tö a' tö ie' ttò dalöie as kè a' tö ì sulu wamlò.

²¹ Ie'pa ate isauk kamië. Moisés è míä tsinet mò taië wé Skököl tso' ee.

Tte Pa'ali Me' Skököl tö Se' a
 New Testament and Shorter Old Testament in Bribri (CS:bzd:Bribri)
 copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bribri

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Bribri

bzd

Costa Rica

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Shorter Old Testament

in Bribri

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective

copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 12 Mar 2019 from source files dated 5 Mar 2019

70b70297-578d-5d61-9b6f-3119201e28ca